ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸ

ವಿರಚಿತ

ಹರಿವಂಶ ಪುರಾಣದ

ಶ್ರಾದ್ಧಕಲ್ಪ ಪ್ರಸಂಗಃ

ಮತ್ತು

ಪಿತೃಕಲ್ಪಃ

(ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ)

ಶ್ರಾದ್ಧಕಲ್ಪಪ್ರಸಂಗಃ

ಜನಮೇಜಯ ಉವಾಚ
ಕಥಂ ವೈ ಶ್ರಾದ್ಧದೇವತ್ವಮಾದಿತ್ಯಸ್ಯ ವಿವಸ್ವತಃ |
ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ವಿಪ್ರಾಗ್ರ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಯ ಚ ಪರಂ ವಿಧಿಮ್ ||೧-೧೬-೧
ಪಿತೄಣಾಮಾದಿಸರ್ಗಂ ಚ ಕ ಏತೇ ಪಿತರಃ ಸ್ಮೃತಾಃ |
ಏವಂ ಚ ಶ್ರುತಮಸ್ಮಾಭಿಃ ಕಥ್ಯಮಾನಂ ದ್ವಿಜಾತಿಭಿಃ || ೧-೧೬-೨
ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಾಃ ಪಿತರೋ ಯೇ ಚ ದೇವಾನಾಮಪಿ ದೇವತಾಃ |
ಇತಿ ವೇದವಿದಃ ಪ್ರಾಹುರೇತದಿಚ್ಛಾಮಿ ವೇದಿತುಮ್ || ೧-೧೬-೩
ಯೇ ಚ ತೇಶಾಂ ಗಣಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಯಚ್ಚ ತೇಶಾಂ ಬಲಂ ಪರಮ್ |
ಯಥಾ ಚ ಕೃತಮಸ್ಮಾಭಿಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರೀಣಾತಿ ವೈ ಪಿತೄನ್ ||೧-೧೬-೪
ಪ್ರೀತಾಶ್ಚ ಪಿತರೋ ಯೇ ಸ್ಮ ಶ್ರೇಯಸಾ ಯೋಜಯಂತಿ ಹಿ |
ಏವಂ ವೇದಿತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಪಿತೄಣಾಂ ಸರ್ಗಮುತ್ತಮಮ್ ||೧-೧೬-೫
ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ
ಹಂತ ತೇ ಕಥಯಿಶ್ಯಾಮಿ ಪಿತೄಣಾಂ ಸರ್ಗಮುತ್ತಮಮ್ |
ಯಥಾ ಚ ಕೃತಮಸ್ಮಾಭಿಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರೀಣಾತಿ ವೈ ಪಿತೄನ್ |
ಪ್ರೀತಾಶ್ಚ ಪಿತರೋ ಯೇ ಸ್ಮ ಶ್ರೇಯಸಾ ಯೋಜಯಂತಿ ಹಿ ||೧-೧೬-೬
ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೇನ ಕಥಿತಂ ಭೀಶ್ಮಾಯ ಪರಿಪೃಚ್ಛತೇ |

ಅಪೃಚ್ಛದ್ಧರ್ಮರಾಜೋ ಹಿ ಶರತಲ್ಪಗತಂ ಪುರಾ |
ಏವಮೇವ ಪುರಾ ಪ್ರಶ್ನಂ ಯನ್ಮಾಂ ತ್ವಂ ಪರಿಪೃಚ್ಛಸಿ ||೧-೧೬-೭
ತತ್ತೇಽನುಪೂರ್ವ್ಯಾ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಭೀಷ್ಮೇಣೋದಾಹೃತಂ ಯಥಾ |
ಗೀತಂ ಸನತ್ಕುಮಾರೇಣ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಾಯ ಪೃಚ್ಛತೇ || ೧-೧೬-೮
ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ
ಪುಷ್ಟಿಕಾಮೇನ ಧರ್ಮಜ್ಞ ಕಥಂ ಪುಷ್ಟಿರವಾಪ್ಯತೇ |
ಏತದ್ವೈ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಕಿಂ ಕುರ್ವಾಣೋ ನ ಶೋಚತಿ || ೧-೧೬-೯
ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ
ಶ್ರಾದ್ಧೈಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ ಹಿ ಪಿತೄನ್ಸರ್ವ ಕಾಮ ಫಲೈಸ್ತು ಯಃ |
ತತ್ಪರಃ ಪ್ರಯತಃ ಶ್ರಾದ್ಧೀ ಪ್ರೇತ್ಯ ಚೇಹ ಚ ಮೋದತೇ ||೧-೧೬-೧೦
ಪಿತರೋ ಧರ್ಮಕಾಮಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಕಾಮಸ್ಯ ಚ ಪ್ರಜಾಮ್ |
ಪುಷ್ಟಿಕಾಮಸ್ಯ ಪುಷ್ಟಿಂ ಚ ಪ್ರಯಚ್ಛಂತಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ||೧-೧೬-೧೧
ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ
ವರ್ತಂತೇ ಪಿತರಃ ಸ್ವರ್ಗೇ ಕೇಷಾಂಚಿನ್ನರಕೇ ಪುನಃ |
ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ನಿಯತಂ ವಾಪಿ ಕರ್ಮಜಂ ಫಲಮುಚ್ಯತೇ ||೧-೧೬-೧೨
ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಚೈವ ಕುರ್ವಂತಿ ಫಲಕಾಮಾಃ ಸದ ನರಾಃ |
ಅಭಿಸಂಧಾಯ ಪಿತರಂ ಪಿತುಶ್ಚ ಪಿತರಂ ತಥಾ || ೧-೧೬-೧೩
ಪಿತುಃ ಪಿತಾಮಹಂ ಚೈವ ತ್ರಿಷು ಪಿಂಡೇಷು ನಿತ್ಯಶಃ |
ತಾನಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ದತ್ತಾನಿ ಕಥಂ ಗಚ್ಛಂತಿ ವೈ ಪಿತೄನ್ || ೧-೧೬-೧೪
ಕಥಂ ಚ ಸಕ್ತಾಸ್ತೇ ದಾತುಂ ನರಕಸ್ಥಾಃ ಫಲಂ ಪುನಃ |
ಕೇ ವಾ ತೇ ಪಿತರೋಽನ್ಯೇ ಸ್ಮ ಕಾನ್ಯಜಾಮೋ ವಯಂ ಪುನಃ ||೧-೧೬-೧೫
ದೇವಾ ಅಪಿ ಪಿತೄನ್ಸ್ವರ್ಗೇ ಯಜಂತೀತಿ ಚ ನಃ ಶ್ರುತಮ್ |

ಏತದಿಚ್ಛಾಮ್ಯಹಂ ಶ್ರೋತುಂ ವಿಸ್ತರೇಣ ಮಹಾದ್ಯುತೇ ||೧-೧೬-೧೬
ಸ ಭವಾನ್ಕಥಯತ್ವೇತಾಂ ಕಥಾಮಮಿತಬುದ್ಧಿಮಾನ್ |
ಯಥಾ ದತ್ತಂ ಪಿತೄಣಾಂ ವೈ ತಾರಣಾಯೇಹ ಕಲ್ಪತೇ || ೧-೧೬-೧೭
ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ
ಅತ್ರ ತೇ ಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾಶ್ರುತಮರಿಂದಮ |
ಯೇ ಚ ತೇ ಪಿತರೋಽನ್ಯೇ ಸ್ಮ ಯಾನ್ಯಜಾಮೋ ವಯಂ ಪುನಃ |
ಪಿತ್ರಾ ಮಮ ಪುರಾ ಗೀತಂ ಲೋಕಾಂತರಗತೇನ ವೈ ||೧-೧೬-೧೮
ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಮಮ ಪಿತುರ್ಮಯಾ ಪಿಂಡಃ ಸಮುದ್ಯತಃ |
ತಂ ಪಿತಾ ಮಮ ಹಸ್ತೇನ ಭಿತ್ತ್ವಾ ಭೂಮಿಮಯಾಚತ ||೧-೧೬-೧೯
ಹಸ್ತಾಭರಣಪೂರ್ಣೇನ ಕೇಯೂರಾಭರಣೇನ ಚ |
ರಕ್ತಾಂಗುಲಿತಲೇನಾಥ ಯಹಾ ದೃಷ್ಟಃ ಪುರಾ ಮಯಾ ||೧-೧೬-೨೦
ನೈಷ ಕಲ್ಪೇ ವಿಧಿರ್ದೃಷ್ಟ ಇತಿ ಸಚ್ಚಿಂತ್ಯ ಚಾಪ್ಯಹಮ್ |
ಕುಶೇಷ್ವೇವ ತಪಃ ಪಿಂಡಂ ದತ್ತವಾನವಿಚಾರಯನ್ ||೧-೧೬-೨೧
ತತಃ ಪಿತಾ ಮೇ ಸುಪ್ರೀತೋ ವಾಚಾ ಮಧುರಯಾ ತದಾ |
ಉವಾಚ ಭರತಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರೀಯಮಾಣೋ ಮಯಾನಘ ||೧-೧೬-೨೨
ತ್ವಯಾ ದಾಯಾದವಾನಸ್ಮಿ ಕೃತಾರ್ಥೋಽಮುತ್ರ ಚೇಹ ಚ |
ಸತ್ಪುತ್ರೇಣ ತ್ವಯಾ ಪುತ್ರ ಧರ್ಮಜ್ಞೇನ ವಿಪಶ್ಚಿತಾ ||೧-೧೬-೨೩
ಮಯಾ ತು ತವ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಪ್ರಯುಕ್ತೈಷಾ ದೃಢವ್ರತ |
ವ್ಯವಸ್ಥಾನಂ ತು ಧರ್ಮೇಷು ಕರ್ತುಂ ಲೋಕಸ್ಯ ಚಾನಘ ||೧-೧೬-೨೪
ಯಥಾ ಚತುರ್ಥಂ ಧರ್ಮಸ್ಯ ರಕ್ಷಿತಾ ಲಭತೇ ಫಲಮ್ |
ಪಾಪಸ್ಯ ಹಿ ತಥಾ ಮೂಢಃ ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯರಕ್ಷಿತಾ ||೧-೧೬-೨೫
ಪ್ರಮಾಣಂ ಯದ್ಧಿ ಕುರುತೇ ಧರ್ಮಾಚಾರೇಷು ಪಾರ್ಥಿವಃ |

ಪ್ರಜಾಸ್ತದನುವರ್ತಂತೇ ಪ್ರಮಾಣಾಚರಿತಂ ಸದಾ ||೧-೧೬-೨೬
ತ್ವಯಾ ಚ ಭರತಶ್ರೇಷ್ಠ ವೇದಧರ್ಮಾಶ್ಚ ಶಾಶ್ವತಾಃ |
ಕೃತಾಃ ಪ್ರಮಾಣಂ ಪ್ರೀತಿಶ್ಚ ಮಮ ನಿರ್ವರ್ತಿತಾತುಲಾ |೧-೧೬-೨೭
ತಸ್ಮಾತ್ತವಾಹಂ ಸುಪ್ರೀತಃ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಚ ವರಮುತ್ತಮಮ್ |
ದದಾಮಿ ತಂ ಪ್ರತೀಚ್ಛ ತ್ವಂ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ದುರ್ಲಭಮ್ ||೧-೧೬-೨೮
ನ ತೇ ಪ್ರಭವಿತಾ ಮೃತ್ಯುರ್ಯಾವಜ್ಜೀವಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ |
ತ್ವತ್ತೋಽಭ್ಯನುಜ್ಞಾಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಮೃತ್ಯುಃ ಪ್ರಭವಿತಾ ತವ || ೧-೧೬-೨೯
ಕಿಂ ವಾ ತೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಂ ಭೂಯೋ ದದಾಮಿ ವರಮುತ್ತಮಮ್ |
ತದ್ಬ್ರೂಹಿ ಭರತಶ್ರೇಷ್ಠ ಯತ್ತೇ ಮನಸಿ ವರ್ತತೇ ||೧-೧೬-೩೦
ಇತ್ಯುಕ್ತವಂತಂ ತಮಹಮಭಿವಾದ್ಯ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ |
ಅಬ್ರುವಂ ಕೃತಕೃತ್ಯೋಽಹಂ ಪ್ರಸನ್ನೇ ತ್ವಯಿ ಸತ್ತಮ ||೧-೧೬-೩೧
ಯದಿ ತ್ವನುಗ್ರಹಂ ಭೂಯಸ್ತ್ವತ್ತೋಽರ್ಹಾಮಿ ಮಹಾದ್ಯುತೇ |
ಪ್ರಶ್ನಮಿಚ್ಛಾಮಿ ವೈ ಕಿಂಚಿದ್ವ್ಯಾಹೃತಂ ಭವತಾ ಸ್ವಯಮ್ ||೧-೧೬-೩೨
ಸ ಮಾಮುವಾಚ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಬ್ರೂಹಿ ಭೀಷ್ಮ ಯದಿಚ್ಛಸಿ |
ಛೇತ್ತಾಸ್ಮಿ ಸಮ್ಶಯಂ ಸರ್ವಂ ಯನ್ಮಾಂ ಪೃಚ್ಛಸಿ ಭಾರತ || ೧-೧೬-೩೩
ಅಪೃಚ್ಛಂ ತಮಹಂ ತಾತಂ ತತ್ರಾಂತರ್ಹಿತಮೇವ ಚ |
ಗತಂ ಸುಕೃತಿನಾಂ ಲೋಕಂ ಕೌತೂಹಲಸಮನ್ವಿತಃ ||೧-೧೬-೩೪
ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ
ಶ್ರೂಯಂತೇ ಪಿತರೋ ದೇವಾ ದೇವಾನಾಮಪಿ ದೇವತಾಃ |
ದೇವಾಶ್ಚ ಪಿತರೋಽನ್ಯೇ ಚ ಕಾನ್ಯಜಾಮೋ ವಯಂ ಪುನಃ ||೧-೧೬-೩೫
ಕಥಂ ಚ ದತ್ತಮಸ್ಮಾಭಿಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರೀಣಾತ್ಯಥೋ ಪಿತ್ರೂನ್ |
ಲೋಕಾಂತರಗತಂಸ್ತಾತ ಕಿನ್ನು ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಯ ವಾ ಫಲಮ್ || ೧-೧೬-೩೬

ತಾನ್ಯಜಂತಿ ಸ್ಮ ಲೋಕಾ ವೈ ಸದೇವನರದಾನವಾಃ |
ಸಯಕ್ಷೋರಗಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಕಿನ್ನರಮಹೋರಗಾಃ || ೧-೧೬-೩೭
ಅತ್ರ ಮೇ ಸಂಶಯಸ್ತೀವ್ರಃ ಕೌತೂಹಲಮತೀವ ಚ |
ತದ್ಬ್ರೂಹಿ ಮಮ ಧರ್ಮಜ್ಞ ಸರ್ವಜ್ಞೋ ಹ್ಯಸಿ ಮೇ ಮತಃ |
ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಚಸ್ತಸ್ಯ ಭೀಷ್ಮಸ್ಯೋವಾಚ ವೈ ಪಿತಾ ||೧-೧೬-೩೮
ಶಂತನುರುವಾಚ
ಸಂಕ್ಷೇಪೇಣೈವ ತೇ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಯನ್ಮಾಂ ಪೃಚ್ಛಸಿ ಭಾರತ |
ಪಿತರಶ್ಚ ಯಥೋದ್ಭೂತಾಃ ಫಲಂ ದತ್ತಸ್ಯ ಚಾನಘ ||೧-೧೬-೩೯
ಪಿತೄಣಾಂ ಕಾರಣಂ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಶೃಣು ಸರ್ವಂ ಸಮಾಹಿತಃ |
ಆದಿದೇವಸುತಾಸ್ತಾತ ಪಿತರೋ ದಿವಿ ದೇವತಾಃ||೧-೧೬-೪೦
ತಾನ್ಯಜಂತಿ ಸ್ಮ ವೈ ಲೋಕಾಃ ಸದೇವಾಸುರಮಾನುಷಾಃ |
ಸಯಕ್ಷೋರಗಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಕಿನ್ನರಮಹೋರಗಾಃ || ೧-೧೬-೪೧
ಆಪ್ಯಾಯಿತಾಶ್ಚ ತೇ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುನರಾಪ್ಯಾಯಯಂತಿ ಚ |
ಜಗತ್ಸದೇವಗಂಧರ್ವಮಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಶಾಸನಮ್ ||೧-೧೬-೪೨
ತಾನ್ಯಜಸ್ವ ಮಹಾಭಾಗ ಶ್ರಾದ್ಧೈರಗ್ರ್ಯೈರತಂದ್ರಿತಃ |
ತೇ ತೇ ಶ್ರೇಯೋ ವಿಧಾಸ್ಯಂತಿ ಸರ್ವಕಾಮಫಲಪ್ರದಾಃ ||೧-೧೬-೪೩
ತ್ವಯಾ ಚಾರಾಧ್ಯಮಾನಾಸ್ತೇ ನಾಮಗೋತ್ರಾದಿಕೀರ್ತನೈಃ |
ಅಸ್ಮಾನಾಪ್ಯಾಯಯಿಷ್ಯಂತಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಾನಪಿ ಭಾರತ ||೧-೧೬--೪೪
ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಸ್ತು ತೇ ಶೇಷಮೇತತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯತಿ |
ಏಷ ವೈ ಪಿತೃಭಕ್ತಶ್ಚ ವಿದಿತಾತ್ಮಾ ಚ ಭಾರತ || ೧-೧೬-೪೫
ಉಪಸ್ಥಿತಶ್ಚ ಶ್ರಾದ್ಧೇಽದ್ಯ ಮಮೈವಾನುಗ್ರಹಾಯ ವೈ |
ಏನಂ ಪೃಚ್ಛ ಮಹಾಭಾಗಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾಂತರಧೀಯತ || ೧-೧೬-೪೬

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವಣಿ
ಶ್ರಾದ್ಧಕಲ್ಪಪ್ರಸಂಗೋ ನಾಮ ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪಿತೃಕಲ್ಪಃ-1

ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ
ತತೋಽಹಂ ತಸ್ಯ ವಚನಾನ್ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಂ ಸಮಾಹಿತಃ |
ಪ್ರಶ್ನಂ ತಮೇವಾನ್ವಪೃಚ್ಛಂ ಯನ್ಮೇ ಪೃಷ್ಟಃ ಪುರಾ ಪಿತಾ || ೧-೧೭-೧
ಸ ಮಾಮುವಚ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೋ ಮಹಾತಪಾಃ |
ಭೀಷ್ಮ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕಾರ್ತ್ಸ್ನ್ಯೇನ ಶೃಣುಷ್ವ ಪ್ರಯತೋಽನಘ || ೧-೧೭-೨
ಅಹಂ ಪಿತೃಪ್ರಸಾದಾದ್ವೈ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಟ್ವಮವಾಪ್ತವಾನ್ |
ಪಿತೃಭಕ್ತ್ಯೈವ ಲಬ್ಧಂ ಚ ಪ್ರಾಗ್ಲೋಕೇ ಪರಮಂ ಯಶಃ || ೧-೧೭-೩
ಸೋಽಹಂ ಯುಗಸ್ಯ ಪರ್ಯಂತೇ ಬಹುವರ್ಷಸಹಸ್ರಿಕೇ |
ಅಧಿರುಹ್ಯ ಗಿರಿಂ ಮೇರುಂ ತಪೋಽತಪ್ಯಂ ಸುದುಶ್ಚರಮ್ || ೧-೧೭-೪
ತತಃ ಕದಾಚಿತ್ಪಶ್ಯಾಮಿ ದಿವಂ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ ತೇಜಸಾ |
ವಿಮಾನಂ ಮಹದಾಯಾಂತಮುತ್ತರೇಣ ಗಿರೇಸ್ತದಾ || ೧-೧೭-೫
ತಸ್ಮಿನ್ವಿಮಾನೇ ಪರ್ಯಂಕೇ ಜ್ವಲಿತಾದಿತ್ಯಸನ್ನಿಭಮ್ |
ಅಪಶ್ಯಂ ತತ್ರ ಚೈವಾಹಂ ಶಯಾನಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಮ್ || ೧-೧೭-೬
ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಂ ಪುರುಷಮಗ್ನಾವಗ್ನಿಮಿವಾಹಿತಮ್ |
ಸೋಽಹಂ ತಸ್ಮೈ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶಿರಸಾ ವಿಭುಮ್ || ೧-೧೭-೭
ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಂ ವಿಮಾನಸ್ಥಂ ಪಾದ್ಯಾರ್ಘ್ಯಾಭ್ಯಾಮಪೂಜಯಮ್ |

ಅಪೃಚ್ಛಂ ಚೈವ ದುರ್ಧರ್ಷಂ ವಿದ್ಯಾಮ ತ್ವಾಮ್ಕಥಂ ವಿಭೋ ‖ ೧-೧೭-೮
ತಪೋವೀರ್ಯಾತ್ಸಮುತ್ಪನ್ನಂ ನಾರಾಯಣಗುಣಾತ್ಮಕಮ್ |
ದೈವತಂ ಹ್ಯಸಿ ದೇವಾನಮಿತಿ ಮೇ ವರ್ತತೇ ಮತಿಃ ‖ ೧-೧೭-೯
ಸ ಮಾಮುವಾಚ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಸ್ಮಯಮಾನ ಇವಾನಘ |
ನ ತೇ ತಪಃ ಸುಚರಿತಂ ಯೇನ ಮಾಂ ನಾವಬುದ್ಧ್ಯಸೇ ‖ ೧-೧೭-೧೦
ಕ್ಷಣೇನೈವ ಪ್ರಮಾಣಂ ಸಃ ಬಿಭ್ರದನ್ಯದನುತ್ತಮಮ್ |
ರೂಪೇಣ ನ ಮಯಾ ಕಶ್ಚಿದ್ದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಃ ಪುಮಾನ್ಕ್ವಚಿತ್ ‖ ೧-೧೭-೧೧
ಸನತ್ಕುಮಾರ ಉವಾಚ
ವಿದ್ಧಿ ಮಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪುತ್ರಂ ಮಾನಸಂ ಪೂರ್ವಜಂ ವಿಭೋಃ |
ತಪೋವೀರ್ಯಸಮುತ್ಪನ್ನಂ ನಾರಾಯಣಗುಣಾತ್ಮಕಮ್ ‖ ೧-೧೭-೧೨
ಸನತ್ಕುಮಾರ ಇತಿ ಯಃ ಶ್ರುತೋ ದೇವೇಷು ವೈ ಪುರಾ |
ಸೋಽಸ್ಮಿ ಭಾರ್ಗವ ಭದ್ರಂ ತೇ ಕಂ ಕಾಮಂ ಕರವಾಣಿ ತೇ ‖ ೧-೧೭-೧೩
ಯೇ ತ್ವನ್ಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪುತ್ರಾಃ ಯವೀಯಾಂಸಸ್ತು ತೇ ಮಮ |
ಭ್ರಾತರಃ ಸಪ್ತ ದುರ್ಧರ್ಷಾಸ್ತೇಷಾಂ ವಂಶಾಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಃ ‖ ೧-೧೭-೧೪
ಕ್ರತುರ್ವಸಿಷ್ಠಃ ಪುಲಹಃ ಪುಲಸ್ತ್ಯೋಽತ್ರಿಸ್ತಥಾಂಗಿರಾಃ |
ಮರೀಚಿಸ್ತು ತಥಾ ಧೀಮಾನ್ ದೇವಗಂಧರ್ವಸೇವಿತಾಃ |
ತ್ರೀಽಣ್ಲ್ಲೋಕಾಂಧಾರಯಂತೀಮಾಂದೇವಗಂಧರ್ವಪೂಜಿತಾಃ ‖ ೧-೧೭-೧೫
ವಯಂ ತು ಯತಿಧರ್ಮಾಣಃ ಸಂಯೋಜ್ಯಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಿ |
ಪ್ರಜಾ ಧರ್ಮಂ ಚ ಕಾಮಂ ಚ ವ್ಯಪಹಾಯ ಮಹಾಮುನೇ ‖ ೧-೧೭-೧೬
ಯಥೋತ್ಪನ್ನಸ್ತಥೈವಾಹಂ ಕುಮಾರ ಇತಿ ವಿದ್ಧಿ ಮಾಮ್ |
ತಸ್ಮಾತ್ಸನತ್ಕುಮಾರೇತಿ ನಾಮೈತನ್ಮೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮ್ ‖ ೧-೧೭-೧೭
ಮದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ತೇ ತಪಶ್ಚೀರ್ಣಂ ಮಮ ದರ್ಶನಕಾಂಕ್ಷಯಾ |
ಏಷ ದೃಷ್ಟೋಽಸ್ಮಿ ಭವತಾ ಕಂ ಕಾಮಂ ಕರವಾಣಿ ತೇ ‖ ೧-೧೭-೧೮

ಇತ್ಯುಕ್ತವಂತಂ ತಮಹಂ ಪ್ರತ್ಯವೋಚಂ ಸನಾತನಮ್ |
ಅನುಜ್ಞಾತೋ ಭಗವತಾ ಪ್ರೀಯಮಾಣೇನ ಭಾರತ || ೧-೧೭-೧೯
ತತೋಽಹಮೇನಮರ್ಥಂ ವೈ ತಮಪೃಚ್ಛಂ ಸನಾತನಮ್ |
ಪೃಷ್ಟಃ ಪಿತೄಣಾಂ ಸರ್ಗಂ ಚ ಫಲಂ ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಯ ಚಾನಘ || ೧-೧೭-೨೦
ಚಿಚ್ಛೇದ ಸಂಶಯಂ ಭೀಷ್ಮ ಸ ತು ದೇವೇಶ್ವರೋ ಮಮ |
ಸ ಮಾಮುವಾಚ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಕಥಾಂತೇ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕೇ |
ರಮೇ ತ್ವಯಾಽಹಂ ವಿಪ್ರರ್ಷೇ ಶೃಣು ಸರ್ವಂ ಯಥಾತಥಮ್ || ೧-೧೭-೨೧
ದೇವಾನಸೃಜತ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಾಂ ಯಕ್ಷ್ಯಂತೀತಿ ಭಾರ್ಗವ |
ತಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ತಥಾತ್ಮಾನಮಯಜಂಸ್ತೇ ಫಲಾರ್ಥಿನಃ || ೧-೧೭-೨೨
ತೇ ಶಪ್ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಮೂಢಾ ನಷ್ಟಸಮ್ಜ್ಞಾ ದಿವೌಕಸಃ |
ನ ಸ್ಮ ಕಿಂಚಿದ್ವಿಜಾನಂತಿ ತತೋ ಲೋಕೋಽಪ್ಯಮುಹ್ಯತ || ೧-೧೭-೨೩
ತೇ ಭೂಯಃ ಪ್ರಣತಾಃ ಶಪ್ತಾಃ ಪ್ರಾಯಾಚಂತ ಪಿತಾಮಹಮ್ |
ಅನುಗ್ರಹಾಯ ಲೋಕಾನಾಂ ತತಸ್ತಾನಬ್ರವೀದಿದಮ್ || ೧-೧೭-೨೪
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಚರಧ್ವಂ ವೈ ವ್ಯಭಿಚಾರೋ ಹಿ ವಃ ಕೃತ |
ಪುತ್ರಾಂಶ್ಚ ಪರಿಪೃಚ್ಛಧ್ವಂ ತತೋ ಜ್ಞಾನಮವಾಪ್ಸ್ಯಥ || ೧-೧೭-೨೫
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ತೇ ಪುತ್ರಾನ್ಪಪ್ರಚ್ಛುರಾರ್ತವತ್ |
ತೇಭ್ಯಸ್ತೇ ಪ್ರಯತಾತ್ಮಾನಃ ಶಶಂಸುಸ್ತನಯಾಸ್ತದಾ || ೧-೧೭-೨೬
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಜ್ಞಾ ವಾಙ್ಮನಃಕರ್ಮಜಾನಿ ವೈ |
ಶಂಸಂತಿ ಕುಶಲಾ ನಿತ್ಯಂ ಚಕ್ಷುರ್ಭ್ಯಾಮಪಿ ನಿತ್ಯಶಃ || ೧-೧೭-೨೭
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥತತ್ತ್ವಜ್ಞಾ ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞಾ ದಿವೌಕಸಃ |
ಗಮ್ಯಂತಾಂ ಪುತ್ರಕಾಶ್ಚೇತಿ ಪುತ್ರೈರುಕ್ತಾಶ್ಚ ತೇ ತದಾ || ೧-೧೭-೨೮
ಅಭಿಶಪ್ತಾಸ್ತು ತೇ ದೇವಾಃ ಪುತ್ರವಾಕ್ಯೇನ ನಿಂದಿತಾಃ |
ಪಿತಾಮಹಮುಪಾಗಚ್ಛನ್ಸಂಶಯಚ್ಛೇದನಾಯ ವೈ || ೧-೧೭-೨೯

ತತಸ್ತಾನಬ್ರವೀದ್ದೇವೋ ಯೂಯಂ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ |
ತಸ್ಮಾದ್ಯದುಕ್ತಂ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ತತ್ತಥಾ ನ ತದನ್ಯಥಾ || ೧-೧೭-೩೦
ಯೂಯಂ ಶರೀರಕರ್ತಾರಸ್ತೇಷಾಂ ದೇವಾ ಭವಿಷ್ಯಥ |
ತೇ ತು ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾತಾರಃ ಪಿತರೋ ವೋ ನ ಸಂಶಯಃ || ೧-೧೭-೩೧
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪಿತರೋ ಯೂಯಂ ತೇ ಚೈವೇತಿ ನ ಸಂಶಯಃ |
ದೇವಾಶ್ಚ ಪಿತರಶ್ಚೈವ ತದ್ಬುಧ್ಯಧ್ವಂ ದಿವೌಕಸಃ || ೧-೧೭-೩೨
ತತಸ್ತೇ ಪುನರಾಗಮ್ಯ ಪುತ್ರಾನೂಚುರ್ದಿವೌಕಸಃ |
ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಚ್ಛಿನ್ನಸಂದೇಹಾಃ ಪ್ರೀತಿಮಂತಃ ಪರಸ್ಪರಮ್ || ೧-೧೭-೩೩
ಯೂಯಂ ವೈ ಪಿತರೋಽಸ್ಮಾಕಂ ಯೈರ್ವಯಂ ಪ್ರತಿಬೋಧಿತಾಃ |
ಧರ್ಮಜ್ಞಾಃ ಕಶ್ಚ ವಃ ಕಾಮಃ ಕೋ ವರೋ ವಃ ಪ್ರದೀಯತಾಮ್ | ೧-೧೭-೩೪
ಯದುಕ್ತಂ ಚೈವ ಯುಷ್ಮಾಭಿಸ್ತತ್ತಥಾ ನ ತದನ್ಯಥಾ |
ಉಕ್ತಾಶ್ಚ ಯಸ್ಮಾದ್ಯುಷ್ಮಾಭಿಃ ಪುತ್ರಕಾ ಇತಿ ವೈ ವಯಮ್ |
ತಸ್ಮಾದ್ಭವಂತಃ ಪಿತರೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ನ ಸಂಶಯಃ || ೧-೧೭-೩೫
ಯೋಽನಿಷ್ಟ್ವಾ ತು ಪಿತೄಂಶ್ರಾದ್ಧೈಃ ಕ್ರಿಯಾಃ ಕಾಶ್ಚಿತ್ಕರಿಷ್ಯತಿ |
ರಾಕ್ಷಸಾ ದಾನವಾ ನಾಗಾಃ ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಂತಿ ತಸ್ಯ ತತ್ || ೧-೧೭-೩೬
ಶ್ರಾದ್ಧೈರಾಪ್ಯಾಯಿತಾಶ್ಚೈವ ಪಿತರಃ ಸೋಮಮವ್ಯಯಮ್ |
ಆಪ್ಯಾಯ್ಯಮಾನಾ ಯುಷ್ಮಾಭಿರ್ವರ್ಧಯಿಷ್ಯತಿ ನಿತ್ಯದಾ || ೧-೧೭-೩೭
ಶ್ರಾದ್ಧೈರಾಪ್ಯಾಯಿತಃ ಸೋಮೋ ಲೋಕಾನಾಪ್ಯಾಯಯಿಷ್ಯತಿ |
ಸಮುದ್ರಪರ್ವತವನಂ ಜಂಗಮಾಜಂಗಮೈರ್ವೃತಮ್ || ೧-೧೭-೩೮
ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಪುಷ್ಟಿಕಾಮಾಶ್ಚ ಯೇ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಮಾನವಾಃ |
ತೇಭ್ಯಃ ಪುಷ್ಟಿಂ ಪ್ರಜಾಶ್ಚೈವ ದಾಸ್ಯಂತಿ ಪಿತರಃ ಸದಾ || ೧-೧೭-೩೯
ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯೇ ಚ ಪ್ರದಾಸ್ಯಂತಿ ತ್ರೀನ್ಪಿಂಡಾನ್ನಾಮಗೋತ್ರತಃ |
ಸರ್ವತ್ರ ವರ್ತಮಾನಾಂಸ್ತಾನ್ಪಿತರಃ ಸಪಿತಾಮಹಾನ್ |

ಭಾವಯಿಷ್ಯಂತಿ ಸತತಂ ಶ್ರಾದ್ಧದಾನೇನ ತರ್ಪಿತಾಃ || ೧-೧೭-೪೦
ಏವಮಾಜ್ಞಾಪಿತಂ ಪೂರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಪರಮೇಷ್ಠಿನಾ |
ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಸತ್ಯಂ ಭವತ್ವದ್ಯ ದಿವೌಕಸಃ |
ಪುತ್ರಾಶ್ಚ ಪಿತರಶ್ಚೈವ ವಯಂ ಸರ್ವೇ ಪರಸ್ಪರಮ್ || ೧-೧೭-೪೧
ಸನತ್ಕುಮಾರ ಉವಾಚ
ತ ಏತೇ ಪಿತರೋ ದೇವಾ ದೇವಾಶ್ಚ ಪಿತರಸ್ತಥಾ |
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪಿತರೋ ಹ್ಯೇತೇ ದೇವಾಶ್ಚ ಪಿತರಶ್ಚ ಹ || ೧-೧೭-೪೨

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾತರೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವನಿ ಪಿತುಕಲ್ಪೇ
ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ಅಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪಿತೃಕಲ್ಪಃ-2

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಉವಾಚ
ಇತ್ಯುಕ್ತೋಽಹಂ ಭಗವತಾ ದೇವದೇವೇನ ಭಾಸ್ವತಾ |
ಸನತ್ಕುಮಾರೇಣ ಪುನಃ ಪೃಷ್ಟವಾಂದೇವಮವ್ಯಯಮ್ || ೧-೧೮-೧
ಸಂದೇಹಮಮರಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಭಗವಂತಮರಿಂದಮಮ್ |
ನಿಬೋಧ ತನ್ಮೇ ಗಾಂಗೇಯ ನಿಖಿಲಂ ಸರ್ವಮಾದಿತಃ || ೧-೧೮-೨
ಕಿಯಂತೋ ವೈ ಪಿತೃಗಣಾಃ ಕಸ್ಮಿಂಽಲ್ಲೋಕೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಃ |
ವರ್ತಂತೇ ದೇವಪ್ರವರಾ ದೇವಾನಾಂ ಸೋಮವರ್ಧನಾಃ || ೧-೧೮-೩
ಸನತ್ಕುಮಾರ ಉವಾಚ

ಸಪ್ತೈತೇ ಯಜತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವರ್ಗೇ ಪಿತೃಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ |
ಚತ್ವಾರೋ ಮೂರ್ತಿಮಂತಶ್ಚ ತ್ರಯಸ್ತೇಷಾಮಮೂರ್ತಯಃ || ೧-೧೮-೪
ತೇಷಾಂ ಲೋಕಂ ವಿಸರ್ಗಂ ಚ ಕಿರ್ತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತಚ್ಛೃಣು |
ಪ್ರಭಾವಂ ಚ ಮಹತ್ತ್ವಂ ಚ ವಿಸ್ತರೇಣ ತಪೋಧನ || ೧-೧೮-೫
ಧರ್ಮಮೂರ್ತಿಧರಾಸ್ತೇಷಾಂ ತ್ರಯೋ ಯೇ ಪರಮಾ ಗಣಾಃ |
ತೇಷಾಂ ನಾಮಾನಿ ಲೋಕಾಶ್ಚ ಕಥಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತಚ್ಛೃಣು|| ೧-೧೮-೬
ಲೋಕಾಃ ಸನಾತನಾ ನಾಮ ಯತ್ರ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭಾಸ್ವರಾಃ |
ಅಮೂರ್ತಯಃ ಪಿತೃಗಣಾಸ್ತೇ ವೈ ಪುತ್ರಾಃ ಪ್ರಜಾಪತೇಃ || ೧-೧೮-೭
ವಿರಾಜಸ್ಯ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠ ವೈರಾಜಾ ಇತಿ ವಿಶ್ರುತಾಃ |
ಯಜಂತಿ ತಾಂದೇವಗಣಾಃ ವಿಧಿದೃಷ್ಟೇನ ಕರ್ಮಣಾ || ೧-೧೮-೮
ಏತೇ ವೈ ಯೋಗವಿಭ್ರಷ್ಟಾ ಲೋಕಾನ್ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸನಾತನಾನ್ |
ಪುನರ್ಯುಗಸಹಸ್ರಾಂತೇ ಜಾಯಂತೇ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ || ೧-೧೮-೯
ತೇ ತು ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸ್ಮೃತಿಂ ಭೂಯಃ ಸಾಂಖ್ಯಂ ಯೋಗಮನುತ್ತಮಮ್ |
ಯಾಂತಿ ಯೋಗಗತಿಂ ಸಿದ್ಧಾಃ ಪುನರಾವೃತ್ತಿದುರ್ಲಭಾಮ್ || ೧-೧೮-೧೦
ಏತೇ ಸ್ಯುಃ ಪಿತರಸ್ತಾತ ಯೋಗಿನಾಂ ಯೋಗವರ್ಧನಾಃ |
ಆಪ್ಯಾಯಯಂತಿ ಯೇ ಪೂರ್ವಂ ಸೋಮಂ ಯೋಗಬಲೇನ ಚ || ೧-೧೮-೧೧
ತಸ್ಮಾಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಾನಿ ದೇಯಾನಿ ಯೋಗಿನಾಂ ತು ವಿಶೇಷತಃ |
ಏಷ ವೈ ಪ್ರಥಮಃ ಸರ್ಗಃ ಸೋಮಪಾನಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಮ್ || ೧-೧೮-೧೨
ಏತೇಷಾಂ ಮಾನಸೀ ಕನ್ಯಾ ಮೇನಾ ನಾಮ ಮಹಾಗಿರೇಃ |
ಪತ್ನೀ ಹಿಮವತಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ ಯಸ್ಯಾ ಮೈನಾಕ ಉಚ್ಯತೇ || ೧-೧೮-೧೩
ಮೈನಾಕಸ್ಯ ಸುತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ಕ್ರೌಂಚೋ ನಾಮ ಮಹಾಗಿರಿಃ |
ಪರ್ವತಪ್ರವರಃ ಪುತ್ರೋ ನಾನಾರತ್ನಸಮನ್ವಿತಃ || ೧-೧೮-೧೪
ತಿಸ್ರಃ ಕನ್ಯಾಸ್ತು ಮೇನಾಯಾಂ ಜನಯಾಮಾಸ ಶೈಲರಾಟ್ |

ಅಪರ್ಣಾಮೇಕಪರ್ಣಾಂ ಚ ತ್ರಿತೀಯಾಮೇಕಪಾಟಲಾಮ್ || ೧-೧೮-೧೫

ತಪಶ್ಚರಂತ್ಯಃ ಸುಮಹದ್ದುಶ್ಚರಂ ದೇವದಾನವೈಃ |

ಲೋಕಾನ್ಸಂತಾಪಯಾಮಾಸುಸ್ತಾಸ್ತಿಸ್ರಃ ಸ್ಥಾಣೂಜಂಗಮಾನ್ || ೧-೧೮-೧೬

ಆಹಾರಮೇಕಪರ್ಣೇನ ಏಕಪರ್ಣಾ ಸಮಾಚರತ್ |

ಪಾಟಲಾಪುಷ್ಪಮೇಕಂ ಚ ಆದಧಾವೇಕಪಾಟಲಾ || ೧-೧೮-೧೭

ಏಕಾ ತತ್ರ ನಿರಾಹಾರಾ ತಾಂ ಮಾತಾ ಪ್ರತ್ಯಷೇಧಯತ್ |

ಉ ಮಾ ಇತಿ ನಿಷೇಧಂತೀ ಮಾತೃಸ್ನೇಹೇನ ದುಃಖಿತಾ || ೧-೧೮-೧೮

ಸ ತಥೋಕ್ತಾ ತಯಾ ಮಾತ್ರಾ ದೇವೀ ದುಶ್ಚರಚಾರಿಣೀ|

ಉಮೇತ್ಯೇವಾಭವತ್ಖ್ಯಾತಾ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಸುಂದರೀ || ೧-೧೮-೧೯

ತಥೈವ ನಾಮ್ನಾ ತೇನೇಹ ವಿಶ್ರುತಾ ಯೋಗಧರ್ಮಿಣೀ |

ಏತತ್ತು ತ್ರಿಕುಮಾರೀಕಂ ಜಗತ್ಸ್ಥಾಸ್ಯತಿ ಭಾರ್ಗವ || ೧- ೧೮-೨೦

ತಪಃಶರೀರಾಸ್ತಾಃ ಸರ್ವಾಸ್ತಿಸ್ರೋ ಯೋಗಬಲಾನ್ವಿತಾಃ |

ಸರ್ವಾಶ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನ್ಯಃ ಸರ್ವಾಶ್ಚೈವೋರ್ಧ್ವರೇತಸಃ || ೧-೧೮-೨೧

ಉಮಾ ತಾಸಾಂ ವರಿಷ್ಠಾ ಚ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಚ ವರವರ್ಣಿನೀ |

ಮಹಾಯೋಗಬಲೋಪೇತಾ ಮಹಾದೇವಮುಪಸ್ಥಿತಾ || ೧-೧೮-೨೨

ಅಸಿತಸ್ಯೈಕಪರ್ಣಾ ತು ದೇವಲಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ |

ಪತ್ನೀ ದತ್ತಾ ಮಹಾಬ್ರಹ್ಮನ್ಯೋಗಾಚಾರ್ಯಾಯ ಧೀಮತೇ || ೧-೧೮-೨೩

ಜೈಗೀಷವ್ಯಾಯ ತು ತಥಾ ವಿದ್ಧಿ ತಾಮೇಕಪಾತಲಾಮ್ |

ಏತೇ ಚಾಪಿ ಮಹಾಭಾಗೇ ಯೋಗಾಚಾರ್ಯಾವುಪಸ್ಥಿತೇ || ೧-೧೮-೨೪

ಲೋಕಾಃ ಸೋಮಪದಾ ನಾಮ ಮರೀಚೇರ್ಯತ್ರ ವೈ ಸುತಾಃ |

ಪಿತರೋ ಯತ್ರ ವರ್ತಂತೇ ದೇವಾಸ್ತಾನ್ಭಾವಯಂತ್ಯುತ || ೧-೧೮-೨೫

ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾ ಇತಿ ಖ್ಯಾತಾಃ ಸರ್ವ ಏವಾಮಿತೌಜಸಃ |

ಏತೇಷಾಂ ಮಾನಸೀ ಕನ್ಯಾ ಅಚ್ಛೋದಾ ನಾಮ ನಿಮ್ನಗಾ ॥ ೧-೧೮-೨೬
ಅಚ್ಛೋದಂ ನಾಮ ವಿಖ್ಯಾತಂ ಸರೋ ಯಸ್ಯಾಃ ಸಮುತ್ಥಿತಮ್ ।
ತಯಾ ನ ದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಾಸ್ತೇ ಪಿತರಸ್ತು ಕದಾಚನ ॥ ೧-೧೮-೨೭
ಅಪ್ಯಮೂರ್ತಾನಥ ಪಿತೄನ್ಸಾ ದದರ್ಶ ಶುಚಿಸ್ಮಿತಾ ।
ಸಂಭೂತಾ ಮನಸಾ ತೇಷಾಂ ಪಿತೄನ್ಸ್ವಾನ್ನಾಭಿಜಾನತೀ ॥ ೧-೧೮-೨೮
ವ್ರೀಡಿತಾ ತೇನ ದುಃಖೇನ ಬಭೂವ ವರವರ್ಣಿನೀ ।
ಸಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಿತರಂ ವವ್ರೇ ವಸುಂ ನಾಮಾಂತರಿಕ್ಷಗಮ್ ॥ ೧-೧೮-೨೯
ಅಮಾವಸುರಿತಿ ಖ್ಯಾತಮಾಯೋಃ ಪುತ್ರಂ ಯಶಸ್ವಿನಮ್ ।
ಅದ್ರಿಕಾಽಪ್ಸರಸಾಯುಕ್ತಂ ವಿಮಾನೇಽಧಿಷ್ಠಿತಂ ದಿವಿ ॥ ೧-೧೮-೩೦
ಸಾ ತೇನ ವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಮನಸಃ ಕಾಮರೂಪಿಣೀ ।
ಪಿತರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯಿತ್ವಾನ್ಯಂ ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟಾ ಪಪಾತ ಹ ॥ ೧-೧೮-೩೧
ತ್ರೀಣ್ಯಪಶ್ಯದ್ವಿಮಾನಾನಿ ಪತಮಾನಾ ದಿವಶ್ಚ್ಯುತಾ ।
ತ್ರಸರೇಣುಪ್ರಮಾಣಾನಿ ಸಾಽಪಶ್ಯತ್ತೇಷು ತಾನ್ಪಿತೄನ್ ॥ ೧-೧೮-೩೨
ಸುಸೂಕ್ಷ್ಮಾನಪರಿವ್ಯಕ್ತಾನಗ್ನೀನಗ್ನಿಷ್ವಿವಾಹಿತಾನ್ ।
ತ್ರಾಯಧ್ವಮಿತ್ಯುವಾಚಾರ್ತಾ ಪತಂತೀ ತಾನವಾಕ್ಶಿರಾಃ ॥ ೧-೧೮-೩೩
ತೈರುಕ್ತಾ ಸಾ ತು ಮಾ ಭೈಷೀರಿತಿ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾ ।
ತತಃ ಪ್ರಸಾದಯಾಮಾಸ ತಾನ್ಪಿತೄಂದೀನಯಾ ಗಿರಾ ॥ ೧-೧೮-೩೪
ಊಚುಸ್ತೇ ಪಿತರಃ ಕನ್ಯಾಂ ಭ್ರಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಾಂ ವ್ಯತಿಕ್ರಮಾತ್ ।
ಭ್ರಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಾ ಸ್ವದೋಷೇಣ ಪತಸಿ ತ್ವಂ ಶುಚಿಸ್ಮಿತೇ ॥ ೧-೧೮-೩೫
ಯೈಃ ಕ್ರಿಯಂತೇ ಹಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ಶರೀರೈರ್ದಿವಿ ದೇವತೈಃ ।
ತೈರೇವ ತತ್ಕರ್ಮಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತೀಹ ದೇವತಾಃ ॥ ೧-೧೮-೩೬
ಸದ್ಯಃ ಫಲಂತಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ದೇವತ್ವೇ ಪ್ರೇತ್ಯ ಮಾನುಷೇ ।

ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಂ ತಪಸಃ ಪುತ್ರಿ ಪ್ರೇತ್ಯೇದಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸೇ ಫಲಮ್ ॥ ೧-೧೮-೩೭
ಇತ್ಯುಕ್ತಾ ಪಿತೃಭಿಃ ಸಾ ತು ಪಿತೄನ್ಪ್ರಾಸಾದಯತ್ಸ್ವಕಾನ್ ।
ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಪ್ರಸಾದಂ ತೇ ಚಕ್ರುಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಸರ್ವೇಽನುಕಂಪಯಾ ॥ ೧-೧೮-೩೮
ಅವಶ್ಯಂ ಭಾವಿನಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತೇಽರ್ಥಮೂಚುಸ್ತತಸ್ತು ತಾಮ್ ।
ಅಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋ ವಸೋಃ ಕನ್ಯಾ ತ್ವಮಪತ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯಸಿ ॥ ೧-೧೮-೩೯
ಉತ್ಪನ್ನಸ್ಯ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ತು ಮಾನುಷೇಷು ಮಹಾತ್ಮನಃ ।
ಕನ್ಯಾ ಚ ಭೂತ್ವಾ ಲೋಕಾನ್ಸ್ವಾನ್ಪುನಃ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ದುರ್ಲಭಾನ್ ॥ ೧-೧೮-೪೦
ಪರಾಶರಸ್ಯ ದಾಯಾದಂ ತ್ವಂ ಪುತ್ರಂ ಜನಯಿಷ್ಯಸಿ ।
ಸ ವೇದಮೇಕಂ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಶ್ಚತುರ್ಧಾ ವಿಭಜಿಷ್ಯತಿ ॥ ೧-೧೮-೪೧
ಮಹಾಭಿಷಸ್ಯ ಪುತ್ರೌ ದ್ವೌ ಶಂತನೋಃ ಕೀರ್ತಿವರ್ಧನೌ ।
ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯಂ ಧರ್ಮಜ್ಞಂ ತಥಾ ಚಿತ್ರಾಂಗದಂ ಶುಭಮ್ ॥ ೧-೧೮-೪೨
ಏತಾನುತ್ಪಾದ್ಯ ಪುತ್ರಾಂಸ್ತ್ವಂ ಪುನರ್ಲೋಕಾನವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ।
ವ್ಯತಿಕ್ರಮಾತ್ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ಜನ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ಕುತ್ಸಿತಮ್ ॥ ೧-೧೮-೪೩
ಅಸ್ಯೈವ ರಾಜ್ಞಃ ಕನ್ಯಾ ತ್ವಮದ್ರಿಕಾಯಾಂ ಭವಿಷ್ಯಸಿ ।
ಅಷ್ಟಾವಿಂಶೇ ಭವಿತ್ರೀ ತ್ವಂ ದ್ವಾಪರೇ ಮತ್ಸ್ಯಯೋನಿಜಾ ॥ ೧-೧೮-೪೪
ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ದಾಶೇಯೀ ಜಾತಾ ಸತ್ಯವತೀ ತದಾ ।
ಮತ್ಸ್ಯಯೋನೌ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ರಾಜ್ಞಸ್ತಸ್ಯ ವಸೋಃ ಸುತಾ ॥ ೧-೧೮-೪೫
ವೈಭ್ರಾಜಾ ನಾಮ ತೇ ಲೋಕಾ ದಿವಿ ಸಂತಿ ಸುದರ್ಶನಾಃ ।
ಯತ್ರ ಬರ್ಹಿಷದೋ ನಾಮ ಪಿತರೋ ದಿವಿ ವಿಶ್ರುತಾಃ ॥ ೧-೧೮-೪೬
ತಾನ್ ವೈ ದೇವಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವರಾಕ್ಷಸಾಃ ।
ನಾಗಾಃ ಸರ್ಪಾಃ ಸುಪರ್ಣಾಶ್ಚ ಭಾವಯಂತ್ಯಮಿತೌಜಸಃ ॥ ೧-೧೮-೪೭
ಏತೇ ಪುತ್ರಾ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಪುಲಸ್ತ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತೇಃ ।
ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ಮಹಾಭಾಗಾಸ್ತೇಜೋಯುಕ್ತಾಸ್ತಪಸ್ವಿನಃ ॥ ೧-೧೮-೪೮

ಏತೇಷಾಂ ಮಾನಸೀ ಕನ್ಯಾ ಪೀವರೀ ನಾಮ ವಿಶ್ರುತಾ |
ಯೋಗಾ ಚ ಯೋಗಿಪತ್ನೀ ಚ ಯೋಗಿಮಾತಾ ತಥೈವ ಚ || ೧-೧೮-೪೯
ಭವಿತ್ರೀ ದ್ವಾಪರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯುಗಂ ಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರಾ
ಪರಾಶರಕುಲೋದ್ಭೂತಃ ಶುಕೋ ನಾಮ ಮಹಾತಪಾಃ || ೧-೧೮ ೫೦
ಭವಿಷ್ಯತಿ ಯುಗೇ ತಸ್ಮಿನ್ಮಹಾಯೋಗೀ ದ್ವಿಜರ್ಷಭಃ |
ವ್ಯಾಸಾದರಣ್ಯಾಂ ಸಂಭೂತೋ ವಿಧೂಮೋಽಗ್ನಿರಿವ ಜ್ವಲನ್ || ೧-೧೮-೫೧
ಸ ತಸ್ಯಾಂ ಪಿತೃಕನ್ಯಾಯಾಂ ಪೀವರ್ಯಾಂ ಜನಯಿಷ್ಯತಿ |
ಕನ್ಯಾಂ ಪುತ್ರಾಂಶ್ಚ ಚತುರೋ ಯೋಗಾಚಾರ್ಯಾನ್ಮಹಾಬಲಾನ್ || ೧-೧೮-೫೨
ಕೃಷ್ಣಂ ಗೌರಂ ಪ್ರಭುಂ ಶಂಭುಂ ಕೃತ್ವೀಂ ಕನ್ಯಾಂ ತಥೈವ ಚ |
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಜನನೀಂ ಮಹಿಷೀಂ ತ್ವಣುಹಸ್ಯ ಚ || ೧-೧೮-೫೩
ಏತಾನುತ್ಪಾದ್ಯ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಯೋಗಾಚಾರ್ಯಾನ್ಮಹಾವ್ರತಾನ್ |
ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ್ವಜನಕಾದ್ಧರ್ಮಾನ್ವ್ಯಾಸಾದಮಿತಬುದ್ಧಿಮಾನ್ || ೧-೧೮-೫೪
ಮಹಾಯೋಗೀ ತತೋ ಗಂತಾ ಪುನರಾವರ್ತಿನೀಂ ಗತಿಂ |
ಯತ್ತತ್ಪದಮನುದ್ವಿಗ್ನಮವ್ಯಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಾಶ್ವತಮ್ || ೧-೧೮-೫೫
ಅಮೂರ್ತಿಮಂತಃ ಪಿತರೋ ಧರ್ಮಮೂರ್ತಿಧರಾ ಮುನೇ |
ಕಥಾ ಯತ್ರೇಯಮುತ್ಪನ್ನಾ ವೃಷ್ಣ್ಯಂಧಕಕುಲಾನ್ವಯಾ || ೧-೧೮-೫೬
ಸುಕಾಲಾ ನಾಮ ಪಿತರೋ ವಸಿಷ್ಠಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತೇಃ |
ನಿರತಾ ದಿವಿ ಲೋಕೇಷು ಜ್ಯೋತಿರ್ಭಾಸಿಷು ಭಾಸುರಾಃ |
ಸರ್ವಕಾಮಸಮೃದ್ಧೇಷು ದ್ವಿಜಾಸ್ತಾನ್ಭಾವಯಂತ್ಯುತ || ೧-೧೮-೫೭
ತೇಷಾಂ ವೈ ಮಾನಸೀ ಕನ್ಯಾ ಗೌರ್ನಾಮ್ನಾ ದಿವಿ ವಿಶ್ರುತಾ |
ತವೈವ ವಂಶೇ ಯಾ ದತ್ತಾ ಶುಕಸ್ಯ ಮಹಿಷೀ ಪ್ರಿಯಾ |
ಏಕಶೃಂಗೇತಿ ವಿಖ್ಯಾತಾ ಸಾಧ್ಯಾನಾಂ ಕಿರ್ತಿವರ್ಧಿನೀ || ೧-೧೮-೫೮
ಮರೀಚಿಗರ್ಭಾಂಸ್ತಾಽಲ್ಲೋಕಾನ್ಸಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ |

ಯೇ ತ್ವಥಾಂಗಿರಸಃ ಪುತ್ರಾಃ ಸಾಧ್ಯೈಃ ಸಂವರ್ಧಿತಾಃ ಪುರಾ ‖ ೧-೧೮-೫೯
ತಾನ್ಕ್ಷತ್ರಿಯಗಣಾಂಸ್ತಾತ ಭಾವಯಂತಿ ಫಲಾರ್ಥಿನಃ |
ತೇಷಾಂ ತು ಮಾನಸೀ ಕನ್ಯಾ ಯಶೋದಾ ನಾಮ ವಿಶ್ರುತಾ ‖ ೧-೧೮-೬೦
ಪತ್ನೀ ಸಾ ವಿಶ್ವಮಹತಃ ಸ್ನುಷಾ ವೈ ವೃದ್ಧಶರ್ಮಣಃ |
ರಾಜರ್ಷೇರ್ಜನನೀ ಚಾಪಿ ದಿಲೀಪಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ‖ ೧-೧೮-೬೧
ತಸ್ಯ ಯಜ್ಞೇ ಪುರಾ ಗೀತಾ ಗಾಥಾಃ ಪ್ರೀತೈರ್ಮಹರ್ಷಿಭಿಃ |
ತದಾ ದೇವಯುಗೇ ತಾತ ವಾಜಿಮೇಧೇ ಮಹಾಮಖೇ ‖ ೧-೧೮-೬೨
ಅಗ್ನೇರ್ಜನ್ಮ ತಥಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ |
ದಿಲೀಪಂ ಯಜಮಾನಂ ಯೇ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸುಸಮಾಹಿತಾಃ |
ಸತ್ಯವಂತಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ತೇಽಪಿ ಸ್ವರ್ಗಜಿತೋ ನರಾಃ ‖ ೧-೧೮-೬೩
ಸುಸ್ವಧಾ ನಾಮ ಪಿತರಃ ಕರ್ದಮಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತೇಃ |
ಸಮುತ್ಪನ್ನಾಸ್ತು ಪುಲಹಾನ್ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ದ್ವಿಜರ್ಷಭಾಃ ‖ ೧-೧೮-೬೪
ಲೋಕೇಷು ದಿವಿ ವರ್ತಂತೇ ಕಾಮಗೇಷು ವಿಹಂಗಮಾಃ |
ತಾಂಶ್ಚ ವೈಶ್ಯಗಣಾಂಸ್ತಾತ ಭಾವಯಂತಿ ಫಲಾರ್ಥಿನಃ ‖ ೧-೧೮-೬೫
ತೇಷಾಂ ವೈ ಮಾನಸೀ ಕನ್ಯಾ ವಿರಜಾ ನಾಮ ವಿಶ್ರುತಾ |
ಯಯಾತೇರ್ಜನನೀ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಮಹಿಷೀ ನಹುಷಸ್ಯ ಚ ‖ ೧-೧೮-೬೬
ತ್ರಯ ಏತೇ ಗಣಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾಶ್ಚತುರ್ಥಂ ತು ನಿಬೋಧ ಮೇ |
ಉತ್ಪನ್ನಾ ಯೇ ಸ್ವಧಾಯಾಂ ತೇ ಸೋಮಪಾ ವೈ ಕವೇಃ ಸುತಾಃ ‖ ೧-೧೮-೬೭
ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಸ್ಯ ಸುತಾಃ ಶೂದ್ರಾಸ್ತಾನ್ಭಾವಯಂತ್ಯುತ |
ಮಾನಸಾ ನಾಮ ತೇ ಲೋಕಾ ಯತ್ರ ತಿಷ್ಠಂತಿ ತೇ ದಿವಿ |
ತೇಷಾಂ ವೈ ಮಾನಸೀ ಕನ್ಯಾ ನರ್ಮದಾ ಸರಿತಾಂ ವರಾ ‖ ೧-೧೮-೬೮
ಯಾ ಭಾವಯತಿ ಭೂತಾನಿ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥಗಾಮಿನೀ |
ಪುರುಕುತ್ಸಸ್ಯ ಯಾ ಪತ್ನೀ ತ್ರಸದ್ದಸ್ಯೋರ್ಜನನ್ಯಪಿ ‖ ೧-೧೮-೬೯

ತೇಷಾಮಥಾಭ್ಯುಪಗಮಾನ್ಮನುಸ್ತಾತ ಯುಗೇ ಯುಗೇ |
ಪ್ರವರ್ತಯತಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ನಷ್ಟೇ ಧರ್ಮೇ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ || ೧-೧೮-೨೦
ಪಿತೄಣಾಮಾದಿಸರ್ಗೇಣ ಸರ್ವೇಷಾಂ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮ |
ತಸ್ಮಾದೇನಂ ಸ್ವಧರ್ಮೇಣ ಶ್ರಾದ್ಧದೇವಂ ವದಂತಿ ವೈ|| ೧-೧೮-೨೧
ಸರ್ವೇಷಾಂ ರಾಜತಂ ಪಾತ್ರಮಥ ವಾ ರಜತಾನ್ವಿತಮ್ |
ದತ್ತಂ ಸ್ವಧಾಂ ಪುರೋಧಾಯ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರೀಣಾತಿ ವೈ ಪಿತೄನ್ || ೧-೧೮-೨೨
ಸೋಮಸ್ಯಾಪ್ಯಾಯನಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಗ್ನೇರ್ವೈವಸ್ವತಸ್ಯ ಚ |
ಉದಗಾಯನಮಪ್ಯಗ್ನಾವಗ್ನ್ಯಭಾವೇಽಪ್ಸು ವಾ ಪುನಃ || ೧-೧೮-೨೩
ಪಿತೄನ್ಪ್ರೀಣಾತಿ ಯೋ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪಿತರಃ ಪ್ರೀಣಯಂತಿ ತಮ್ |
ಯಚ್ಛಂತಿ ಪಿತರಃ ಪುಷ್ಟಿಂ ಪ್ರಜಾಶ್ಚ ವಿಪುಲಾಸ್ತಥಾ || ೧-೧೮-೨೪
ಸ್ವರ್ಗಮಾರೋಗ್ಯಮೇವಾಥ ಯದನ್ಯದಪಿ ಚೇಪ್ಸಿತಮ್ |
ದೇವಕಾರ್ಯಾದಪಿ ಮುನೇ ಪಿತೃಕಾರ್ಯಂ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ || ೧-೧೮-೨೫
ದೇವತಾನಾಂ ಹಿ ಪಿತರಃ ಪೂರ್ವಮಾಪ್ಯಾಯನಂ ಸ್ಮೃತಮ್ |
ಶೀಘ್ರಪ್ರಸಾದಾ ಹ್ಯಕ್ರೋಧಾ ಲೋಕಸ್ಯಾಪ್ಯಾಯನಂ ಪರಮ್ || ೧-೧೮-೨೬
ಸ್ಥಿರಪ್ರಸಾದಾಶ್ಚ ಸದಾ ತಾನ್ನಮಸ್ಯಸ್ವ ಭಾರ್ಗವ |
ಪಿತೃಭಕ್ತೋಽಸಿ ವಿಪ್ರರ್ಷೇ ಮದ್ಭಕ್ತಶ್ಚ ವಿಶೇಷತಃ || ೧-೧೮-೨೭
ಶ್ರೇಯಸ್ತೇಽದ್ಯ ವಿಧಾಸ್ಯಾಮಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ಕುರು ತತ್ಸ್ವಯಮ್ |
ದಿವ್ಯಂ ಚಕ್ಷುಃ ಸವಿಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರದಿಶಾಮಿ ಚ ತೇಽನಘ || ೧-೧೮-೨೮
ಗತಿಮೇತಾಮಪ್ರಮತ್ತೋ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ನಿಶಾಮಯ |
ನ ಹಿ ಯೋಗಗತಿರ್ದಿವ್ಯಾ ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ಪರಾ ಗತಿಃ || ೧-೧೮-೨೯
ತ್ವದ್ವಿಧೇನಾಪಿ ಸಿದ್ಧೇನ ದೃಶ್ಯತೇ ಮಾಂಸಚಕ್ಷುಷಾ |
ಸ ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ದೇವೇಶೋ ಮಾಮುಪಸ್ಥಿತಮಗ್ರತಃ || ೧-೧೮-೩೦
ಚಕ್ಷುರ್ದತ್ತ್ವಾ ಸವಿಜ್ಞಾನಂ ದೇವಾನಾಮಪಿ ದುರ್ಲಭಮ್ |

ಜಗಾಮ ಗತಿಮಿಷ್ಟಾಂ ವೈ ದ್ವಿತೀಯೋಽಗ್ನಿರಿವ ಜ್ವಲನ್ || ೧-೧೮-೮೧
ತನ್ನಿಬೋಧ ಕುರುಶ್ರೇಷ್ಠ ಯನ್ಮಯಾಸೀನ್ನಿಶಾಮಿತಮ್ |
ಪ್ರಸಾದಾತ್ತಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ದುರ್ಜ್ಞೇಯಂ ಭುವಿ ಮಾನುಷೈಃ || ೧-೧೮-೮೨

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವಣಿ
ಪಿತೃಕಲ್ಪೇ ಅಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ಏಕೋನವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪಿತೃಕಲ್ಪಃ-3

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಉವಾಚ
ಆಸನ್ಪೂರ್ವಯುಗೇ ತಾತ ಭರದ್ವಾಜಾತ್ಮಜಾ ದ್ವಿಜಾಃ |
ಯೋಗಧರ್ಮಮನುಪ್ರಾಪ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟಾ ದುಶ್ಚರಿತೇನ ವೈ || ೧-೧೯-೧
ಅಪಭ್ರಂಶಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾ ಯೋಗಧರ್ಮಾಪಚಾರಿಣಃ |
ಮಹತಃ ಸರಸಃ ಪಾರೇ ಮಾನಸಸ್ಯ ವಿಸಂಜ್ಞಿತಾಃ || ೧-೧೯-೨
ತಮೇವಾರ್ಥಮನುಧ್ಯಾತೋ ನಷ್ಟಮಪ್ಸ್ವಿವ ಮೋಹಿತಾಃ |
ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋಗಂ ತೇ ಸರ್ವೇ ಸಂಯುಕ್ತಾಃ ಕಾಲಧರ್ಮಣಾ || ೧-೧೯-೩
ತತಸ್ತೇ ಯೋಗವಿಭ್ರಷ್ಟಾ ದೇವೇಷು ಸುಚಿರೋಷಿತಾಃ |
ಜಾತಾಃ ಕೌಷಿಕದಾಯಾದಾಃ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ನರರ್ಷಭಾಃ || ೧-೧೯-೪
ಹಿಂಸಯಾ ವಿಹರಿಷ್ಯಂತೋ ಧರ್ಮಂ ಪಿತೃಕೃತೇನ ವೈ |
ತತಸ್ತೇ ಪುನರಾಜಾತಿಂ ಭ್ರಷ್ಟಾಃ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಂತಿ ಕುತ್ಸಿತಾಮ್ || ೧-೧೯-೫

ತೇಷಾಂ ಪಿತೃಪ್ರಸಾದೇನ ಪೂರ್ವಜಾತಿಕೃತೇನ ವೈ |
ಸ್ಮೃತಿರುತ್ಪತ್ಸ್ಯತೇ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತಾಂ ತಾಂ ಜಾತಿಂ ಜುಗುಪ್ಸಿತಾಮ್ ‖ ೧-೧೯-೬
ತೇ ಧರ್ಮಚಾರಿಣೋ ನಿತ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಸಮಾಹಿತಾಃ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಂ ಪ್ರತಿಲಪ್ಸ್ಯಂತಿ ತತೋ ಭೂಯಃ ಸ್ವಕರ್ಮಣಾ‖ ೧-೧೯-೭
ತತಶ್ಚ ಯೋಗಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಂತಿ ಪೂರ್ವಜಾತಿಕೃತಂ ಪುನಃ |
ಭೂಯಃ ಸಿದ್ಧಿಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಂತಿ ಶಾಶ್ವತಮ್ ‖ ೧-೧೯-೮
ಏವಂ ಧರ್ಮೇ ಚ ತೇ ಬುದ್ಧಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ಯೋಗಧರ್ಮೇ ಚ ನಿತರಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸೇ ಬುದ್ಧಿಮುತ್ತಮಾಮ್ ‖ ೧-೧೯-೯
ಯೋಗೋ ಹಿ ದುರ್ಲಭೋ ನಿತ್ಯಮಲ್ಪಪ್ರಜ್ಞೈಃ ಕದಾಚನ |
ಲಬ್ಧ್ವಾಪಿ ನಾಶಯಂತ್ಯೇನಂ ವ್ಯಸನೈಃ ಕಟುತಾಮಿತಾಃ |
ಅಧರ್ಮೇಷ್ವೇವ ವರ್ತಂತೇ ಪ್ರಾರ್ದಯಂತೇ ಗುರೂನಪಿ ‖ ೧-೧೯-೧೦
ಯಾಚಂತೇ ನ ತ್ವಯಾಚ್ಯಾನಿ ರಕ್ಷಂತಿ ಶರಣಾಗತಾನ್ |
ನಾವಜಾನಂತಿ ಕೃಪಣಾನ್ಮಾದ್ಯಂತೇ ನ ಧನೋಷ್ಮಣಾ ‖ ೧-೧೯-೧೧
ಯುಕ್ತಾಹಾರವಿಹಾರಾಶ್ಚ ಯುಕ್ತಚೇಷ್ಟಾಃ ಸ್ವಕರ್ಮಸು |
ಧ್ಯಾನಾಧ್ಯಯನಯುಕ್ತಾಶ್ಚ ನ ನಷ್ಟಾನುಗವೇಷಿಣಃ ‖ ೧-೧೯-೧೨
ನೋಪಭೋಗರತಾ ನಿತ್ಯಂ ನ ಮಾಂಸಮಧುಭಕ್ಷಣಾಃ |
ನ ಚ ಕಾಮಪರಾ ನಿತ್ಯಂ ನ ವಿಪ್ರಾಸೇವಿನಸ್ತಥಾ ‖ ೧-೧೯-೧೩
ನಾನಾರ್ಯಸಂಕಥಾಸಕ್ತಾ ನಾಲಸ್ಯೋಪಹತಾಸ್ತಥಾ |
ನಾತ್ಯಂತಮಾನಸಂಸಕ್ತಾ ಗೋಷ್ಠೀಷ್ವನಿರತಾಸ್ತಥಾ ‖ ೧-೧೯-೧೪
ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ನರಾ ಯೋಗಂ ಯೋಗೋ ವೈ ದುರ್ಲಭೋ ಭುವಿ |
ಪ್ರಶಾಂತಾಶ್ಚ ಜಿತಕ್ರೋಧಾ ಮಾನಾಹಂಕಾರವರ್ಜಿತಾಃ ‖ ೧-೧೯-೧೫
ಕಲ್ಯಾಣಭಾಜನಂ ಯೇ ತು ತೇ ಭವಂತಿ ಯತವ್ರತಾಃ |

ಏವಂ ವಿಧಾಸ್ತು ತೇ ತಾತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಹ್ಯಭವಂಸ್ತದಾ || ೧-೧೯-೧೬
ಸ್ಮರಂತಿ ಹ್ಯಾತ್ಮನೋ ದೋಷಂ ಪ್ರಮಾದಕೃತಮೇವ ತು |
ಧ್ಯಾನಾಧ್ಯಯನಯುಕ್ತಾಶ್ಚ ಶಾಂತೇ ವರ್ತ್ಮನಿ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ || ೧-೧೯-೧೭
ಯೋಗಧರ್ಮಾದ್ಧಿ ಧರ್ಮಜ್ಞ ನ ಧರ್ಮೋಽಸ್ತಿ ವಿಶೇಷವಾನ್ |
ವರಿಷ್ಠಃ ಸರ್ವಧರ್ಮಾಣಾಂ ತಮೇವಾಚರ ಭಾರ್ಗವ || ೧-೧೯-೧೮
ಕಾಲಸ್ಯ ಪರಿಣಾಮೇನ ಲಘ್ವಾಹಾರೋ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ |
ತತ್ಪರಃ ಪ್ರಯತಃ ಶ್ರಾದ್ಧೀ ಯೋಗಧರ್ಮಮವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ || ೧-೧೯-೧೯
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಭಗವಾಂದೇವಸ್ತತ್ರೈವಾಂತರಧೀಯತ |
ಅಷ್ಟಾದಶೈವ ವರ್ಷಾಣಿ ತ್ವೇಕಾಹಮಿವ ಮೇಽಭವತ್ || ೧-೧೯-೨೦
ಉಪಾಸತಸ್ತಂ ದೇವೇಶಂ ವರ್ಷಾಣ್ಯಷ್ಟಾದಶೈವ ಮೇ |
ಪ್ರಸಾದಾತ್ತಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ನ ಗ್ಲಾನಿರಭವತ್ತದಾ || ೧-೧೯-೨೧
ನ ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸೇ ಕಾಲಂ ವಾ ಜಾನಾಮಿ ಸ್ಮ ತದಾನಘ |
ಪಶ್ಚಾಚ್ಛಿಷ್ಯಸಕಾಶಾತ್ತು ಕಾಲಃ ಸಂವಿದಿತೋ ಮಯಾ || ೧-೧೯-೨೨

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವಣಿ
ಪಿತೃಕಲ್ಪೇ ಏಕೋನವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪೂಜನೀಯೋಪಾಖ್ಯಾನಂ; ಚಟಕಾಖ್ಯಾನಂ

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಉವಾಚ

ತಸ್ಮಿನ್ನಂತರ್ಹಿತೇ ದೇವೇ ವಚನಾತ್ತಸ್ಯ ವೈ ಪ್ರಭೋಃ |
ಚಕ್ಷುರ್ದಿವ್ಯಂ ಸವಿಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಾದುರಾಸೀತ್ತದಾ ಮಮ | ೧-೨೦-೧
ತತೋಽಹಂ ತಾನಪಶ್ಯಂ ವೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಕೌಶಿಕಾತ್ಮಜಾನ್ |
ಆಪಗೇಯ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಯಾನುವಾಚ ವಿಭುರ್ಮಮ || ೧-೨೦-೨
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಽಭವದ್ರಾಜಾ ಯಸ್ತೇಷಾಂ ಸಪ್ತಮೋ ದ್ವಿಜಃ |
ಪಿತೃವರ್ತೀತಿ ವಿಖ್ಯಾತೋ ನಾಮ್ನಾ ಶೀಲೇನ ಕರ್ಮಣಾ || ೧-೨೦-೩
ಶುಕಸ್ಯ ಕನ್ಯಾ ಕೃತ್ವೀ ತಂ ಜನಯಾಮಾಸ ಪಾರ್ಥಿವಮ್ |
ಅಣುಹಾತ್ಪಾರ್ಥಿವಶ್ರೇಷ್ಠಾತ್ಕಾಂಪಿಲ್ಯೇ ನಗರೋತ್ತಮೇ || ೧-೨೦-೪
ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ
ಯಥೋವಾಚ ಮಹಾಭಾಗೋ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೋ ಮಹಾತಪಾಃ |
ತಸ್ಯ ವಂಶಮಹಂ ರಾಜನ್ಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತಚ್ಛೃಣು || ೧-೨೦-೫
ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ
ಅಣುಹಃ ಕಸ್ಯ ವೈ ಪುತ್ರಃ ಕಸ್ಮಿನ್ಕಾಲೇ ಬಭೂವ ಹ |
ರಾಜಾ ಧರ್ಮಭೃತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಯಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ಮಹಾಯಶಾಃ || ೧-೨೦-೬
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ನರಪತಿಃ ಕಿಂವೀರ್ಯಃ ಸ ಬಭೂವ ಹ |
ಕಥಂ ಚ ಸಪ್ತಮಸ್ತೇಷಾಂ ಸ ಬಭೂವ ನರಾಧಿಪಃ || ೧-೨೦-೭
ನ ಹ್ಯಲ್ಪವೀರ್ಯಾಯ ಶುಕೋ ಭಗವಾಽಲ್ಲೋಕಪೂಜಿತಃ |
ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರಾದಾದ್ಯದ್ಯೋಗಾತ್ಮಾ ಕೃತ್ವೀಂ ಕೀರ್ತಿಮತೀಂ ಪ್ರಭುಃ || ೧--೨೦-೮
ಏತದಿಚ್ಛಾಮ್ಯಹಂ ಶ್ರೋತುಂ ವಿಸ್ತರೇಣ ಮಹಾದ್ಯುತೇ |
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಚರಿತಂ ತದ್ಭವಾನ್ವಕ್ತುಮರ್ಹತಿ || ೧-೨೦-೯
ಯಥಾ ಚ ವರ್ತಮಾನಾಸ್ತೇ ಸಂಸಾರೇ ಚ ದ್ವಿಜಾತಯಃ |
ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೇನ ಕಥಿತಾಸ್ತದ್ಭವಾನ್ಪ್ರಬ್ರವೀತು ಮೇ || ೧-೨೦-೧೦
ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ

ಪ್ರತೀಪಸ್ಯ ತು ರಾಜರ್ಷೇಸ್ತುಲ್ಯಕಾಲೋ ನರಾಧಿಪ |
ಪಿತಾಮಹಸ್ಯ ಮೇ ರಾಜನ್ಬಭೂವೇತಿ ಮಯಾ ಶ್ರುತಮ್ || ೧-೨೦-೧೧
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಮಹಾಭಾಗೋ ಯೋಗೀ ರಾಜರ್ಷಿಸತ್ತಮಃ |
ರುತಜ್ಞಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇ ರತಃ || ೧-೨೦-೧೨
ಸಖಾಽಽಸ ಗಾಲವೋ ಯಸ್ಯ ಯೋಗಾಚಾರ್ಯೋ ಮಹಾಯಶಾಃ |
ಶಿಕ್ಷಾಮುತ್ಪಾದ್ಯ ತಪಸಾ ಕ್ರಮೋ ಯೇನ ಪ್ರವರ್ತಿತಃ|
ಕಂಡರೀಕಶ್ಚ ಯೋಗಾತ್ಮಾ ತಸ್ಯೈವ ಸಚಿವೋ ಮಹಾನ್ || ೧-೨೦-೧೩
ಜಾತ್ಯಂತರೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಸಖಾಯಃ ಸರ್ವ ಏವ ತೇ |
ಸಪ್ತಜಾತಿಷು ಸಪ್ತೈಅವ ಬಭೂವುರಮಿತೌಜಸಃ |
ಯಥೋವಾಚ ಮಹಾಭಾಗೋ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೋ ಮಹಾತಪಾಃ || ೧-೨೦-೧೪
ತಸ್ಯ ವಂಶಮಹಂ ರಾಜನ್ಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತಚ್ಛೃಣು |
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಪೌರಾಣಾಂ ಪೌರವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ || ೧-೨೦-೧೫
ಬೃಹತ್ಕ್ಷತ್ರಸ್ಯ ದಾಯಾದಃ ಸುಹೋತ್ರೋ ನಾಮ ಧಾರ್ಮಿಕಃ |
ಸುಹೋತ್ರಸ್ಯಾಪಿ ದಾಯಾದೋ ಹಸ್ತೀ ನಾಮ ಬಭೂವ ಹ || ೧-೨೦-೧೬
ತೇನೇದಂ ನಿರ್ಮಿತಂ ಪೂರ್ವಂ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮುತ್ತಮಮ್ |
ಹಸ್ತಿನಶ್ಚಾಪಿ ದಾಯಾದಾಸ್ತ್ರಯಃ ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕಾಃ || ೧-೨೦-೧೭
ಅಜಮೀಢೋ ದ್ವಿಮೀಢಶ್ಚ ಪುರುಮೀಢಸ್ತಥೈವ ಚ |
ಅಜಮೀಢಸ್ಯ ಧೂಮಿನ್ಯಾಂ ಜಜ್ಞೇ ಬೃಹದಿಷುರ್ನೃಪ |
ಬೃಹದ್ಧನುರ್ಬೃಹದಿಷೋಃ ಪುತ್ರಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾಯಶಾಃ || ೧-೨೦-೧೮
ಬೃಹದ್ಧರ್ಮೇತಿ ವಿಖ್ಯಾತೋ ರಾಜಾ ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕಃ |
ಸತ್ಯಜಿತ್ತನಯಸ್ತಸ್ಯ ವಿಶ್ವಜಿತ್ತಸ್ಯ ಚಾತ್ಮಜಃ || ೧-೨೦-೧೯
ಪುತ್ರೋ ವಿಶ್ವಜಿತಶ್ಚಾಪಿ ಸೇನಜಿತ್ಪೃಥಿವೀಪತಿಃ |
ಪುತ್ರಾಃ ಸೇನಜಿತಶ್ಚಾಸಂಶ್ಚತ್ವಾರೋ ಲೋಕವಿಶ್ರುತಾಃ || ೧-೨೦-೨೦

ರುಚಿರಃ ಶ್ವೇತಕೇತುಶ್ಚ ಮಹಿಮ್ನಾರಸ್ತಥೈವ ಚ |
ವತ್ಸಶ್ಚಾವಂತಕೋ ರಾಜಾ ಯಸ್ಯೈತೇ ಪರಿವತ್ಸಕಾಃ || ೧-೨೦-೨೧
ರುಚಿರಸ್ಯ ತು ದಾಯಾದಃ ಪೃಥುಸೇನೋ ಮಹಾಯಶಾಃ |
ಪೃಥುಸೇನಸ್ಯ ಪಾರಸ್ತು ಪಾರಾನ್ನೀಪಸ್ತು ಜಜ್ಞಿವಾನ್ || ೧-೨೦-೨೨
ನೀಪಸ್ಯೈಕಶತಂ ತಾತ ಪುತ್ರಾಣಾಮಮಿತೌಜಸಾಮ್ |
ಮಹಾರಥಾನಾಂ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶೂರಾಣಾಂ ಬಾಹುಶಾಲಿನಾಮ್ |
ನೀಪಾ ಇತಿ ಸಮಾಖ್ಯಾತಾ ರಾಜಾನಃ ಸರ್ವ ಏವ ತೇ || ೧-೨೦-೨೩
ತೇಷಾಂ ವಂಶಕರೋ ರಾಜಾ ನೀಪಾನಾಂ ಕಿರ್ತಿವರ್ಧನಃ |
ಕಾಂಪಿಲ್ಯೇ ಸಮರೋ ನಾಮ ಸಚೇಷ್ಟಸಮರೋಽಭವತ್ || ೧-೨೦-೨೪
ಸಮರಸ್ಯ ಪರಃ ಪಾರಃ ಸದಶ್ವ ಇತಿ ತೇ ತ್ರಯಃ |
ಪುತ್ರಾಃ ಪರಮಧರ್ಮಜ್ಞಾಃ ಪರಪುತ್ರಃ ಪೃಥುರ್ಬಭೌ || ೧-೨೦-೨೫
ಪೃಥೋಸ್ತು ಸುಕೃತೋ ನಾಮ ಸುಕೃತೇನೇಹ ಕರ್ಮಣಾ |
ಜಜ್ಞೇ ಸರ್ವಗುಣೋಪೇತೋ ವಿಭ್ರಾಜಸ್ತಸ್ಯ ಚಾತ್ಮಜಃ || ೧-೨೦-೨೬
ವಿಭ್ರಾಜಸ್ಯ ತು ಪುತ್ರೋಽಭೂದಣುಹೋ ನಾಮ ಪಾರ್ಥಿವಃ |
ಬಭೌ ಶುಕಸ್ಯ ಜಾಮಾತಾ ಕೃತ್ವೀಭರ್ತಾ ಮಹಾಯಶಾಃ || ೧-೨೦-೨೭
ಪುತ್ರೋಽಣುಹಸ್ಯ ರಾಜರ್ಷಿರ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಽಭವತ್ಪ್ರಭುಃ |
ಯೋಗಾತ್ಮಾ ತಸ್ಯ ತನಯೋ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಃ ಪರಂತಪಃ || ೧-೨೦-೨೮
ವಿಭ್ರಾಜಃ ಪುನರಾಯಾತಃ ಸ್ವಕೃತೇನೇಹ ಕರ್ಮಣಾ |
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಪುತ್ರೋಽನ್ಯಃ ಸರ್ವಸೇನ ಇತಿ ಶ್ರುತಃ || ೧-೨೦-೨೯
ಚಕ್ಷುಷೀ ತ್ಯಸ್ಯ ನಿರ್ಭಿನ್ನೇ ಪಕ್ಷಿಣ್ಯಾ ಪೂಜನೀಯಯಾ |
ಸುಚಿರೋಷಿತಯಾ ರಾಜನ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ವೇಶ್ಮನಿ || ೧-೨೦-೩೦
ಅಥಾಸ್ಯ ಪುತ್ರಸ್ತ್ವಪರೋ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಜಜ್ಞಿವಾನ್ |

ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನ ಇತಿ ಖ್ಯಾತೋ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ ೧-೨೦-೩೧
ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಸ್ಯ ಪುತ್ರೋಽಭೂದ್ದಂಡಸೇನೋ ಮಹೀಪತಿಃ ।
ಭಲ್ಲಾಟೋಽಸ್ಯ ಕುಮಾರೋಽಭೂದ್ರಾಧೇಯೇನ ಹತಃ ಪುರಾ ॥ ೧-೨೦-೩೨
ದಂಡಸೇನಾತ್ಮಜಃ ಶೂರೋ ಮಹಾತ್ಮಾ ಕುಲವರ್ಧನಃ ।
ಭಲ್ಲಾಟಪುತ್ರೋ ದುರ್ಬುದ್ಧಿರಭವಚ್ಚ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ॥ ೧-೨೦-೩೩
ಸ ತೇಷಾಮಭವದ್ರಾಜಾ ನೀಪಾನಾಮಂತಕೃನ್ನೃಪ ।
ಉಗ್ರಾಯುಧೇನ ಯಸ್ಯಾರ್ಥೇ ಸರ್ವೇ ನೀಪಾ ವಿನಾಶಿತಾಃ ॥ ೧-೨೦-೩೪
ಉಗ್ರಾಯುಧೋ ಮದೋತ್ಸಿಕ್ತೋ ಮಯಾ ವಿನಿಹತೋ ಯುಧಿ ।
ದರ್ಪಾನ್ವಿತೋ ದರ್ಪರುಚಿಃ ಸತತಂ ಚಾನಯೇ ರತಃ ॥ ೧-೨೦-೩೫
ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ
ಊಗ್ರಾಯುಧಃ ಕಸ್ಯ ಸುತಃ ಕಸ್ಮಿನ್ವಂಶೇಽಥ ಜಜ್ಞಿವಾನ್ ।
ಕಿಮರ್ಥಂ ಚೈವ ಭವತಾ ನಿಹತಸ್ತದ್ಬ್ರವೀಹಿ ಮೇ ॥ ೧-೨೦-೩೬
ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ
ಅಜಮೀಢಸ್ಯ ದಾಯಾದೋ ವಿದ್ವಾನ್ರಾಜಾ ಯವೀನರಃ ।
ಧೃತಿಮಾಂಸ್ತಸ್ಯ ಪುತ್ರಸ್ತು ತಸ್ಯ ಸತ್ಯಧೃತಿಃ ಸುತಃ ॥ ೧-೨೦-೩೭
ಜಜ್ಞೇ ಸತ್ಯಧೃತೇಃ ಪುತ್ರೋ ಧೃಢನೇಮಿಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ।
ಧೃಢನೇಮಿಸುತಶ್ಚಾಪಿ ಸುಧರ್ಮಾ ನಾಮ ಪಾರ್ಥಿವಃ ॥ ೧-೨೦-೩೮
ಆಸೀತ್ಸುಧರ್ಮಣಃ ಪುತ್ರಃ ಸಾರ್ವಭೌಮಃ ಪ್ರಜೇಶ್ವರಃ ।
ಸಾರ್ವಭೌಮ ಇತಿ ಖ್ಯಾತಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮೇಕರಾಡ್ವಿಭುಃ ॥ ೧-೨೦-೩೯
ತಸ್ಯಾನ್ವವಾಯೇ ಮಹತಿ ಮಹಾನ್ಪೌರವನಂದನ ।
ಮಹತಶ್ಚಾಪಿ ಪುತ್ರಸ್ತು ರಾಜಾ ರುಕ್ಮರಥಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥ ೧-೨೦-೪೦
ಪುತ್ರೋ ರುಕ್ಮರಥಸ್ಯಾಪಿ ಸುಪಾರ್ಶ್ವೋ ನಾಮ ಪಾರ್ಥಿವಃ ।

ಸುಪಾರ್ಶ್ವತನಯಶ್ಚಾಪಿ ಸುಮತಿರ್ನಾಮ ಧಾರ್ಮಿಕಃ || ೧-೨೦-೪೧
ಸುಮತೇರಪಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಸನ್ನತಿರ್ನಾಮ ವೀರ್ಯವಾನ್ |
ತಸ್ಯ ವೈ ಸನ್ನತೇಃ ಪುತ್ರಃ ಕೃತೋ ನಾಮ ಮಹಾಬಲಃ || ೧-೨೦-೪೨
ಶಿಷ್ಯೋ ಹಿರಣ್ಯನಾಭಸ್ಯ ಕೌಶಲಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ |
ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಧಾ ತೇನ ಸಪ್ರಾಚ್ಯಾಃ ಸಾಮಸಂಹಿತಾಃ || ೧-೨೦-೪೩
ಸ್ಮೃತಾಸ್ತೇ ಪ್ರಾಚ್ಯಸಾಮಾನಃ ಕಾರ್ತಯೋ ನಾಮ ಸಾಮಗಾಃ |
ಕಾರ್ತಿರುಗ್ರಾಯುಧಃ ಸೋಽಥ ವೀರಃ ಪೌರವನಂದನಃ || ೧-೨೦-೪೪
ಬಭೂವ ಯೇನ ವಿಕ್ರಮ್ಯ ಪೃಷತಸ್ಯ ಪಿತಾಮಹಃ |
ನೀಪೋ ನಾಮ ಮಹತೇಜಾಃ ಪಾಂಚಾಲಾಧಿಪತಿರ್ಹತಃ || ೧-೨೦-೪೫
ಉಗ್ರಾಯುಧಸ್ಯ ದಾಯಾದಃ ಕ್ಷೇಮ್ಯೋ ನಾಮ ಮಹಾಯಶಾಃ |
ಕ್ಷೇಮ್ಯಾತ್ಸುವೀರೋ ನೃಪತಿಃ ಸುವೀರಾತ್ತು ನೃಪಂಜಯಃ || ೧-೨೦-೪೬
ನೃಪಂಜಯಾದ್ಬಹುರಥ ಇತ್ಯೇತೇ ಪೌರವಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ |
ಸ ಚಾಪ್ಯುಗ್ರಾಯುಧಸ್ತಾತ ದುರ್ಬುದ್ಧಿರಭವತ್ತದಾ || ೧-೨೦-೪೭
ಪ್ರವೃದ್ಧಚಕ್ರೋ ಬಲವಾನ್ನೀಪಾಂತಕರಣೋ ಮಹಾನ್ |
ಸ ದರ್ಪಪೂರ್ಣೋ ಹತ್ವಾಽಽಜೌ ನೀಪಾನನ್ಯಾಂಶ್ಚ ಪಾರ್ಥಿವಾನ್ || ೧-೨೦-೪೮
ಪಿತರ್ಯುಪರತೇ ಮಹ್ಯಂ ಶ್ರಾವಯಾಮಾಸ ಕಿಲ್ಬಿಷಮ್ |
ಮಾಮಮಾತ್ಯೈಃ ಪರಿವೃತಂ ಶಯಾನಂ ಧರಣೀತಲೇ || ೧-೨೦-೪೯
ಉಗ್ರಾಯುಧಸ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರ ದೂತೋಽಭ್ಯೇತ್ಯ ವಚೋಽಬ್ರವೀತ್ |
ಅದ್ಯ ತ್ವಂ ಜನನೀಂ ಭೀಷ್ಮ ಗಂಧಕಾಲೀಂ ಯಶಸ್ವಿನೀಮ್ |
ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಂ ಮಮ ಭಾರ್ಯಾರ್ಥೇ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಕುರುಪುಂಗವ || ೧-೨೦-೫೦
ಏವಂ ರಾಜ್ಯಂ ಚ ತೇ ಸ್ಫೀತಂ ಧನಾನಿ ಚ ನ ಸಂಶಯಃ |
ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ಯಥಾಕಾಮಮಹಂ ವೈ ರತ್ನಭಾಗ್ಭುವಿ || ೧-೨೦ -೫೧
ಮಮ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂ ಚಕ್ರಂ ನಿಶಮ್ಯೇದಂ ಸುದುರ್ಜಯಮ್ |

ಶತ್ರವೋ ವಿದ್ರವಂತ್ಯಾಜೌ ದರ್ಶನಾದೇವ ಭಾರತ ‖ ೧-೨೦-೫೨
ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯೇಚ್ಛಸಿ ಚೇತ್ಸ್ವಸ್ತಿ ಪ್ರಾಣಾನಾಂ ವಾ ಕುಲಸ್ಯ ವಾ |
ಶಾಸನೇ ಮಮ ತಿಷ್ಠಸ್ವ ನ ಹಿ ತೇ ಶಾಂತಿರನ್ಯಥಾ ‖ ೧-೨೦-೫೩
ಅಧಃ ಪ್ರಸ್ತಾರಶಯನೇ ಶಯಾನಸ್ತೇನ ಚೋದಿತಃ |
ದೂತಾಂತರ್ಹಿತಮೇತದ್ವೈ ವಾಕ್ಯಮಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮಮ್ ‖ ೧-೨೦-೫೪
ತತೋಽಹಂ ತಸ್ಯ ದುರ್ಬುದ್ಧೇರ್ವಿಜ್ಞಾಯ ಮತಮಚ್ಯುತ |
ಆಜ್ಞಾಪಯಂ ವೈ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸೇನಾಧ್ಯಕ್ಷಾಂಶ್ಚ ಸರ್ವಶಃ ‖ ೧-೨೦-೫೫
ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯಂ ಬಾಲಂ ಚ ಮದುಪಾಶ್ರಯಮೇವ ಚ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕ್ರೋಧಪರೀತಾತ್ಮಾ ಯುದ್ಧಾಯೈವ ಮನೋ ದಧೇ ‖ ೧-೨೦-೫೬
ನಿಗೃಹೀತಸ್ತದಾಹಂ ತೈಃ ಸಚಿವೈರ್ಮಂತ್ರಕೋವಿದೈಃ |
ಋತ್ವಿಗ್ಭಿರ್ವೇದಕಲ್ಪೈಶ್ಚ ಸುಹೃದ್ಭಿಶ್ಚಾರ್ಥದರ್ಶಿಭಿಃ ‖ ೧-೨೦-೫೭
ಸ್ನಿಗ್ಧೈಶ್ಚ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಭಿಶ್ಚ ಸಂಯುಗಸ್ಯ ನಿವರ್ತನೇ |
ಕಾರಣಂ ಶ್ರಾವಿತಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ಯುಕ್ತರೂಪಂ ತದಾನಘ ‖ ೧-೨೦-೫೮
ಮಂತ್ರಿಣ ಊಚುಃ
ಪ್ರವೃತ್ತಚಕ್ರಃ ಪಾಪೋಽಸೌ ತ್ವಂ ಚಾಶೌಚಗತಃ ಪ್ರಭೋ |
ನ ಚೈಷ ಪ್ರಥಮಃ ಕಲ್ಪೋ ಯುದ್ಧಂ ನಾಮ ಕದಾಚನ ‖ ೧-೨೦-೫೯
ತೇ ವಯಂ ಸಾಮಪೂರ್ವಂ ವೈ ದಾನಂ ಭೇದಂ ತಥೈವ ಚ |
ಪ್ರಯೋಕ್ಷ್ಯಾಮಸ್ತತಃ ಶುದ್ಧೋ ದೈವತಾನ್ಯಭಿವಾದ್ಯ ಚ ‖ ೧-೨೦-೬೦
ಕೃತಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೋ ವಿಪ್ರೈರ್ಹುತ್ವಾಗ್ನೀನರ್ಚ್ಯ ಚ ದ್ವಿಜಾನ್ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಃ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಸಿ ಜಯಾಯ ವೈ ‖ ೧-೨೦-೬೧
ಅಸ್ತ್ರಾಣಿ ಚ ಪ್ರಯೋಜ್ಯಾನಿ ನ ಪ್ರವೇಶ್ಯಶ್ಚ ಸಂಗರಃ |
ಆಶೌಚೇ ವರ್ತಮಾನೇ ತು ವೃದ್ಧಾನಾಮಿತಿ ಶಾಸನಮ್ ‖ ೧-೨೦-೬೨

ಸಾಮದಾನಾದಿಭಿಃ ಪೂರ್ಣಮಪಿ ಭೇದೇನ ವಾ ತತಃ |
ತಾಂ ಹನಿಷ್ಯಸಿ ವಿಕ್ರಮ್ಯ ಶಮ್ಬರಂ ಮಘವಾನಿವ || ೧-೨೦-೬೩
ಪ್ರಾಜ್ಞಾನಾಂ ವಚನಂ ಕಾಲೇ ವೃದ್ಧಾನಾಂ ಚ ವಿಶೇಷತಃ |
ಶ್ರೋತವ್ಯಮಿತಿ ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ನಿವೃತ್ತೋಽಸ್ಮಿ ನರಾಧಿಪ || ೧-೨೦-೬೪
ತತಸ್ತೈಃ ಸಂಕ್ರಮಃ ಸರ್ವಃ ಪ್ರಯುಕ್ತಃ ಶಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದೈಃ |
ತಸ್ಮಿನ್ಕಾಲೇ ಕುರುಶ್ರೇಷ್ಠ ಕರ್ಮ ಚಾರಬ್ಧಮುತ್ತಮಮ್ || ೧-೨೦-೬೫
ಸ ಸಾಮಾದಿಭಿರೇವಾದಾವುಪಾಯೈಃ ಪ್ರಾಜ್ಞಚಿಂತಿತೈಃ
ಅನುನೀಯಮಾನೋ ದುರ್ಬುದ್ಧಿರನುನೇತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ || ೧-೨೦-೬೬
ಪ್ರವೃತ್ತಂ ತಸ್ಯ ತಚ್ಚಕ್ರಮಧರ್ಮನಿರತಸ್ಯ ವೈ |
ಪರದಾರಾಭಿಲಾಷೇಣ ಸದ್ಯಸ್ತಾತ ನಿವರ್ತಿತಮ್ || ೧-೨೦-೬೭
ನ ತ್ವಹಂ ತಸ್ಯ ಜಾನೇ ತನ್ನಿವೃತ್ತಂ ಚಕ್ರಮುತ್ತಮಮ್ |
ಹತಂ ಸ್ವಕರ್ಮಣಾ ತಂ ತು ಪೂರ್ವಂ ಸದ್ಭಿಶ್ಚ ನಿಂದಿತಮ್|| ೧-೨೦-೬೮
ಕೃತಶೌಚಃ ಶರೀ ಚಾಪೀ ರಥೀ ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ವೈ ಪುರಾತ್ |
ಕೃತಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೋ ವಿಪ್ರೈಃ ಪ್ರಾಯೋಧಯಮಹಂ ರಿಪುಮ್ || ೧-೨೦-೬೯
ತತಃ ಸಂಸರ್ಗಮಾಗಮ್ಯ ಬಲೇನಾಸ್ತ್ರಬಲೇನ ಚ |
ತ್ರ್ಯಹಮುನ್ಮತ್ತವದ್ಯುದ್ಧಂ ದೇವಾಸುರಮಿವಾಭವತ್ || ೧-೨೦-೭೦
ಸ ಮಯಾಸ್ತ್ರಪ್ರತಾಪೇನ ನಿರ್ದಗ್ಧೋ ರಣಮೂರ್ಧನಿ |
ಪಪಾಟಾಭಿಮುಖಃ ಶೂರಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾನರಿಂದಮ || ೧-೨೦-೭೧
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತಾತ ಕಾಂಪಿಲ್ಯೇ ಪೃಷತೋಽಭ್ಯಯಾತ್ |
ಹತೇ ನೀಪೇಶ್ವರೇ ಚೈವ ಹತೇ ಚೋಗ್ರಾಯುಧೇ ನೃಪೇ || ೧-೨೯-೭೨
ಆಹಿಚ್ಛತ್ರಂ ಸ್ವಕಂ ರಾಜಯಂ ಪಿತ್ರ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ |
ದ್ರುಪದಸ್ಯ ಪಿತಾ ರಾಜನ್ನಮೈವಾನುಮತೇ ತದಾ || ೧-೨೦-೭೩

ತತೋಽರ್ಜುನೇನ ತರಸಾ ನಿರ್ಜಿತ್ಯ ದ್ರುಪದಂ ರಣೇ |
ಆಹಿಚ್ಛತ್ರಂ ಸಕಾಂಪಿಲ್ಯಂ ದ್ರೋಣಾಯಾಥಾಪವರ್ಜಿತಮ್ ‖ ೧-೨೦-೭೪
ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ತತೋ ದ್ರೋಣ ಉಭಯಂ ಜಯತಾಂ ವರಃ |
ಕಾಂಪಿಲ್ಯಂ ದ್ರುಪದಾಯೈವ ಪ್ರಾಯಚ್ಛದ್ವಿದಿತಂ ತವ ‖ ೧-೨೦-೭೫
ಏಷ ತೇ ದ್ರುಪದಸ್ಯಾದೌ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಚೈವ ಹ |
ವಂಶಃ ಕಾರ್ತ್ಸ್ನ್ಯೇನ ವೈ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ನೀಪಸ್ಯೋಗ್ರಾಯುಧಸ್ಯ ಚ ‖ ೧-೨೦-೭೬
ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ
ಕಿಮರ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಪೂಜನೀಯಾ ಶಕುಂತಿಕಾ |
ಅಂಧಂ ಚಕಾರ ಗಾಂಗೇಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಪುತ್ರಂ ಪುರಾ ವಿಭೋ ‖ ೧-೨೦-೭೭
ಚಿರೋಷಿತಾ ಗೃಹೇ ಚಾಪಿ ಕಿಮರ್ಥಂ ಚೈವ ಯಸ್ಯ ಸಾ |
ಚಕಾರ ವಿಪ್ರಿಯಮಿದಂ ತಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋ ಮಹಾತ್ಮನಃ ‖ ೧-೨೦-೭೮
ಪೂಜನೀಯಾ ಚಕಾರಾಸೌ ಕಿಂ ಸಖ್ಯಂ ತೇನ ಚೈವ ಹ |
ಏತನ್ಮೇ ಸಂಶಯಂ ಛಿಂಧಿ ಸರ್ವಮುಕ್ತ್ವಾ ಯಥಾತಥಮ್ ‖ ೧-೨೦-೭೯
ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ
ಶೃಣು ಸರ್ವಂ ಮಹಾರಾಜ ಯಥಾವೃತ್ತಮಭೂತ್ಪುರಾ |
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಭವನೇ ತನ್ನಿಬೋಧ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ‖ ೧-೨೦-೮೦
ಕಾಚಿಚ್ಛಕುಂತಿಕಾ ರಾಜನ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ವೈ ಸಖೀ |
ಶಿತಿಪಕ್ಷಾ ಶೋಣಶಿರಾಃ ಶಿತಿಪೃಷ್ಠಾ ಶಿತೋದರೀ ‖ ೧-೨೦-೮೧
ಸಖೀ ಸಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಸುದೃಢಂ ಬದ್ಧಸೌಹೃದಾ |
ತಸ್ಯಾಃ ಕುಲಾಯಮಭವದ್ಗೇಹೇ ತಸ್ಯ ನರೋತ್ತಮ ‖ ೧-೨೦-೮೨
ಸಾ ಸದಾಹನಿ ನಿರ್ಗತ್ಯ ತಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋ ಗೃಹೋತ್ತಮಾತ್ |
ಚಚಾರಾಂಭೋಧಿತೀರೇಷು ಪಲ್ವಲೇಷು ಸರಸ್ಸು ಚ ‖ ೧-೨೦-೮೩

ನದೀಪರ್ವತಕುಂಜೇಷು ವನೇಷೂಪವನೇಷು ಚ |
ಪ್ರಫುಲ್ಲೇಷು ತಡಾಗೇಷು ಕಲ್ಹಾರೇಷು ಸುಗಂಧಿಷು || ೧-೨೦-೮೪
ಕುಮುದೋತ್ಪಲಕಿಂಜಲ್ಕಸುರಭೀಕೃತವಾಯುಷು |
ಹಂಸಸಾರಸಘುಷ್ಟೇಷು ಕಾರಂಡವರುತೇಷು ಚ || ೧-೨೦-೮೫
ಚರಿತ್ವಾ ತೇಷು ಸಾ ರಾಜನ್ನಿಶಿ ಕಾಂಪಿಲ್ಯಮಾಗಮತ್ |
ನೃಪತೇರ್ಭವನಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಧೀಮತಃ || ೧-೨೦-೮೬
ರಾಜ್ಞಾ ತೇನ ಸದಾ ರಾಜನ್ ಕಥಾಯೋಗಂ ಚಕಾರ ಸಾ |
ಆಶ್ಚರ್ಯಾಣಿ ಚ ದೃಷ್ಟಾನಿ ಯಾನಿ ವೃತ್ತಾನಿ ಕಾನಿಚಿತ್ || ೧-೨೦-೮೭
ಚರಿತ್ವಾ ವಿವಿಧಾಂದೇಶಾನ್ಕಥಯಾಮಾಸ ಸಾ ನಿಶಿ |
ಕದಾಚಿತ್ತಸ್ಯ ನೃಪತೇರ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಕೌರವ || ೧-೨೦-೮೮
ಪುತ್ರೋಽಭೂದ್ರಾಜಶಾರ್ದೂಲ ಸರ್ವಸೇನೇತಿ ವಿಶ್ರುತಃ |
ಪೂಜನೀಯಾಽಥ ಸಾ ತಸ್ಮಿನ್ಪ್ರಾಸೂತಾಂಡಮಥಾಪಿ ಚ || ೧-೨೦-೮೯
ತಸ್ಮಿನ್ನೀಡೇ ಪುರಾ ಹ್ಯೇಕಂ ತತ್ಕಿಲ ಪ್ರಾಸ್ಫುಟತ್ತದಾ |
ಸ್ಫುಟಿತೋ ಮಾಂಸಪಿಂಡಸ್ತು ಬಾಹುಪಾದಾಸ್ಯಸಂಯುತಃ || ೧-೨೦-೯೦
ಬಭ್ರುವಕ್ತ್ರಶ್ಚಕ್ಷುರ್ಹೀನೋ ಬಭೂವ ಪೃಥಿವೀಪತೇ |
ಚಕ್ಷುಷ್ಮಾನಪ್ಯಭೂತ್ಪಶ್ಚಾದೀಷತ್ಪಕ್ಷೋತ್ಥಿತಶ್ಚ ಹ || ೧-೨೦-೯೧
ಅಥ ಸಾ ಪೂಜನೀಯಾ ವೈ ರಾಜಪುತ್ರಸ್ವಪುತ್ರಯೋಃ |
ತುಲ್ಯಸ್ನೇಹಾತ್ಪ್ರೀತಿಮತೀ ದಿವಸೇ ದಿವಸೇಽಭವತ್ || ೧-೨೦-೯೨
ಆಜಹಾರ ಸದಾ ಸಾಯಂ ಚಂಚ್ವಾಮೃತಫಲದ್ವಯಮ್ |
ಅಮೃತಾಸ್ವಾದಸದೃಶಂ ಸರ್ವಸೇನತನೂಜಯೋಃ || ೧-೨೦-೯೩
ಸ ಬಾಲೋ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಪೂಜನೀಯಾಸುತಶ್ಚ ಹ |
ತೇ ಫಲೇ ಭಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಚ ಪೃಥುಕೌ ಪ್ರೀತಮಾನಸೌ || ೧-೨೦-೯೪

ಅಭೂತಾಂ ನಿತ್ಯಮೇವೇಹ ಖಾದೇತಾಂ ತೌ ಚ ತೇ ಫಲೇ |
ತಸ್ಯಾಂ ಗತಾಯಾಮಥ ಚ ಪೂಜನ್ಯಾಂ ವೈ ಸದಾಹನಿ || ೧-೨೦-೯೫
ಶಿಶುನಾ ಚಟಕೇನಾಥ ಧಾತ್ರೀ ತಂ ತು ಶಿಶುಂ ನೃಪ |
ತೇನ ಪ್ರಕ್ರೀಡಯಾಮಾಸ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಾತ್ಮಜಂ ಸದಾ || ೧-೨೦-೯೬
ನೀಡಾತ್ತಮಾಕೃಷ್ಯ ತದಾ ಪೂಜನೀಯಾ ಕೃತಾ ತತಃ |
ಕ್ರೀಡತಾ ರಾಜಪುತ್ರೇಣ ಕದಾಚಿಚ್ಚ್ಟಕಃ ಸ ತು || ೧-೨೦-೯೭
ನಿಗೃಹೀತಃ ಕಂಧರಾಯಾಂ ಶಿಶುನಾ ದೃಢಮುಷ್ಟಿನಾ |
ದುರ್ಭಂಗಮುಷ್ಟಿನಾ ರಾಜನ್ನಸೂನ್ಸದ್ಯಸ್ತ್ವಜೀಜಹತ್ || ೧-೨೦-೯೮
ತಂ ತು ಪಂಚತ್ವಮಾಪನ್ನಂ ವ್ಯಾತ್ತಾಸ್ಯಂ ಬಾಲಘಾತಿತಮ್ |
ಕಥಂಚಿನ್ನೋಽಚಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನೃಪತಿರ್ದುಃಖಿತೋಽಭವತ್ ೧-೨೦-೯೯
ಧಾತ್ರೀಂ ತಸ್ಯ ಜಗರ್ಹೇ ತಾಂ ತದಾಽಶ್ರುಪರಮೋ ನೃಪಃ |
ತಸ್ಥೌ ಶೋಕಾನ್ವಿತೋ ರಾಜಂಶೋಚಂಸ್ತಂ ಚಟಕಂ ತದಾ || ೧-೨೦-೧೦೦
ಪೂಜನೀಯಾಪಿ ತತ್ಕಾಲೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತು ಫಲದ್ವಯಮ್ |
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಭವನಮಾಜಗಾಮ ವನೇಚರೀ || ೧-೨೦-೧೦೧
ಅಥಾಪಶ್ಯತ್ತಮಾಗಮ್ಯ ಗೃಹೇ ತಸ್ಮಿನ್ನರಾಧಿಪ |
ಪಂಚಭೂತಪರಿತ್ಯಕ್ತಂ ಶೋಚ್ಯಂ ತಂ ಸ್ವತನೂದ್ಭವಮ್ || ೧-೨೦-೧೦೨
ಮುಮೋಹ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಂ ಪುತ್ರಂ ಪುನ್ಃ ಸಂಜ್ಞಾಅಮಥಾಲಭತ್ |
ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞಾ ಚ ಶಾ ರಾಜನ್ವಿಲಲಾಪ ತಪಸ್ವಿನೀ || ೧-೨೦-೧೦೩
ಪೂಜನೀಯೋವಾಚ |
ನ ತು ತ್ವಮಾಗತಾಂ ಪುತ್ರ ವಾಶಂತೀಂ ಪರಿಸರ್ಪಸಿ |
ಕುರ್ವಂಶ್ಚಾಟುಸಹಸ್ರಾಣಿ ಅವ್ಯಕ್ತಕಲಯಾ ಗಿರಾ || ೧-೨೦-೧೦೪
ವ್ಯಾದಿತಾಸ್ಯಃ ಕ್ಷುಧಾರ್ತಶ್ಚ ಪೀತೇನಾಸ್ಯೇನ ಪುತ್ರಕ |

ಶೋಣೇನ ತಾಲುನಾ ಪುತ್ರ ಕಥಮದ್ಯ ನ ಸರ್ಪಸಿ || ೧-೨೦-೧೦೫
ಪಕ್ಷಾಭ್ಯಾಂ ತ್ವಾಂ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ನನು ವಾಶಾಮಿ ಚಾಪ್ಯಹಮ್ |
ಚಿಚೀಕೂಚೀತಿ ವಾಶಂತಂ ತ್ವಾಮದ್ಯ ನ ಶೃಣೋಮಿ ಕಿಮ್ || ೧-೨೦-೧೦೬
ಮನೋರಥೋ ಯಸ್ತು ಮಮ ಪಶ್ಯೇಯಂ ಪುತ್ರಕಂ ಕದಾ |
ವ್ಯಾತ್ತಾಸ್ಯಂ ವಾರಿ ಯಾಚಂತಂ ಸ್ಫುರತ್ಪಕ್ಷಂ ಮಮಾಗ್ರತಃ || ೧-೨೦-೧೦೭
ಸ ಮೇ ಮನೋರಥೋ ಭಗ್ನಸ್ತ್ವಯಿ ಪಂಚತ್ವಮಾಗತೇ |
ವಿಲಪ್ಯೈವಂ ಬಹುವಿಧಂ ರಾಜಾನಮಥ ಸಾಬ್ರವೀತ್ || ೧-೨೦-೧೦೮
ನನು ಮೂರ್ಧಾಭಿಷಿಕ್ತಸ್ತ್ವಂ ಧರ್ಮಂ ವೇತ್ಸಿ ಸನಾತನಮ್ |
ಅದ್ಯ ಕಸ್ಮಾನ್ಮಮ ಸುತಂ ಧಾತ್ರ್ಯಾ ಘಾತಿತವಾನಸಿ || ೧-೨೦-೧೦೯
ತವ ಪುತ್ರೇಣ ಚಾಕೃಷ್ಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಧಮ ಶಂಸ ಮೇ |
ನ ಚ ನೂನಂ ಶ್ರುತಾ ತೇಽಭೂದಿಯದಿಯಮಾಂಗೀರಸೀ ಶ್ರುತಿಃ || ೧-೨೦-೧೧೦
ಶರಣಾಗತಃ ಕ್ಷುಧಾರ್ತಶ್ಚ ಶತ್ರುಭಿಶ್ಚಾಭ್ಯುಪದ್ರುತಃ
ಚಿರೋಷಿತಶ್ಚ ಸ್ವಗೃಹೇ ಪಾತವ್ಯಃ ಸರ್ವದಾ ಭವೇತ್ || ೧-೨೦-೧೧೧**
ಅಪಾಲಯನ್ನರೋ ಯಾತಿ ಕುಂಭೀಪಾಕಮಸಂಶಯಮ್ |
ಕಥಮಸ್ಯ ಹವಿರ್ದೇವಾ ಗೃಹ್ಣಂತಿ ಪಿತರಃ ಸ್ವಧಾಮ್ || ೧-೨೦-೧೧೨
ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾರಾಜ ದಶಧರ್ಮಗತಾ ಸತೀ |
ಶೋಕಾರ್ತಾ ತಸ್ಯ ಬಾಲಸ್ಯ ಚಕ್ಷುಷೀ ನಿರ್ಬಿಭೇದ ಸಾ || ೧-೨೦೧೧೩
ಕರಾಭ್ಯಾಂ ರಾಜಪುತ್ರಸ್ಯ ತತಸ್ತಚ್ಚಕ್ಷುರಸ್ಫುಟತ್ |
ಕೃತ್ವಾ ಚಾಂಧಂ ನೃಪಸುತಮುತ್ಪಪಾತ ತತೋಽಮ್ಬರಮ್ || ೧-೨೦-೧೧೪
ಅಥ ರಾಜಾ ಸುತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೂಜನೀಯಾಮುವಾಚ ಹ |
ವಿಶೋಕಾ ಭವ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಕೃತಂ ತೇ ಭೀರು ಶೋಭನಮ್ || ೧-೨೦-೧೧೫
ಗತಶೋಕಾ ನಿವರ್ತಸ್ವ ಅಜರ್ಯಂ ಸಖ್ಯಮಸ್ತು ತೇ |
ಪುರೇವ ವಸ ಭದ್ರಂ ತೇ ನಿವರ್ತಸ್ವ ರಮಸ್ವ ಚ || ೧-೨೦-೧೧೬

ಪುತ್ರಪೀಡೋದ್ಭವಶ್ಚಾಪಿ ನ ಕೋಪಃ ಪರಮಸ್ತ್ವಯಿ |
ಮಮಾಸ್ತಿ ಸಖಿ ಭದ್ರಂ ತೇ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಚ ಕೃತಂ ತ್ವಯಾ || ೧-೨೦-೧೧೭
ಪೂಜನೀಯೋವಾಚ
ಆತ್ಮೌಪಮ್ಯೇನ ಜಾನಾಮಿ ಪುತ್ರಸ್ನೇಹಂ ತವಾಪ್ಯಹಮ್ |
ನ ಚಾಹಂ ವಸ್ತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತವ ಪುತ್ರಮಚಕ್ಷುಷಮ್ |
ಕೃತ್ವಾ ವೈ ರಾಜಶಾರ್ದೂಲ ತ್ವದ್ಗೃಹೇ ಕೃತಕಿಲ್ಬಿಷಾ || ೧-೨೦-೧೧೮
ಗಾಥಾಶ್ಚಾಪ್ಯುಶನೋ ಗೀತಾ ಇಮಾಃ ಶೃಣು ಮಯೇರಿತಾಃ |
ಕುಮಿತ್ರಂ ಚ ಕುದೇಶಂ ಚ ಕುರಾಜಾನಂ ಕುಸೌಹೃದಮ್ |
ಕುಪುತ್ರಂ ಚ ಕುಭಾರ್ಯಾಂ ಚ ದೂರತಃ ಪರಿವರ್ಜಯೇತ್ || ೧-೨೦-೧೧೯
ಕುಮಿತ್ರೇ ಸೌಹೃದಂ ನಾಸ್ತಿ ಕುಭಾರ್ಯಾಯಾಂ ಕುತೋ ರತಿಃ |
ಕುತಃ ಪಿಂಡಃ ಕುಪುತ್ರೇ ವೈ ನಾಸ್ತಿ ಸತ್ಯಂ ಕುರಾಜನಿ || ೧-೨೦-೧೨೦
ಕುಸೌಹೃದೇ ಕ್ವ ವಿಶ್ವಾಸಃ ಕುದೇಶೇ ನ ತು ಜೀವ್ಯತೇ |
ಕುರಾಜನಿ ಭಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಕುಪುತ್ರೇ ಸರ್ವತೋಽಸುಖಮ್ || ೧-೨೦-೧೨೧
ಅಪಕಾರಿಣಿ ವಿಸ್ರಂಭಂ ಯಃ ಕರೋತಿ ನರಾಧಮಃ |
ಅನಾಥೋ ದುರ್ಬಲೋ ಯದ್ವನ್ನ ಚಿರಂ ಸ ತು ಜೀವತಿ || ೧-೨೦-೧೨೨
ನ ವಿಶ್ವಸೇದವಿಶ್ವಸ್ತೇ ವಿಶ್ವಸ್ತೇ ನಾತಿವಿಶ್ವಸೇತ್ |
ವಿಶ್ವಾಸಾದ್ಭಯಮುತ್ಪನ್ನಂ ಮೂಲಾನ್ಯಪಿ ನಿಕೃಂತತಿ || ೧-೨೦-೧೨೩
ರಾಜಸೇವಿಶು ವಿಶ್ವಾಸಂ ಗರ್ಭಸಂಕರಿತೇಷು ಚ |
ಯಃ ಕರೋತಿ ನರೋ ಮೂಢೋ ನ ಚಿರಂ ಸ ತು ಜೀವತಿ || ೧-೨೦-೧೨೪
ಅಭ್ಯುನ್ನತಿಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನೃಪಾತ್ಪ್ರಾವಾರಃ ಕೀಟಕೋ ಯಥಾ |
ಸ ವಿನಶ್ಯತ್ಯಸಂದೇಹಮಾಹೈವಮುಶನಾ ನೃಪ || ೧-೨೦-೧೨೫
ಅಪಿ ಮಾರ್ದವಭಾವೇನ ಗಾತ್ರಂ ಸಂಲೀಯ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ |

ಅರಿಂ ನಾಶಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಯಥಾ ವಲ್ಲಿರ್ಮಹಾದ್ರುಮಮ್ ‖ ೧-೨೦-೧೨೬
ಮೃದುರಾರ್ದ್ರಃ ಕೃಶೋ ಭೂತ್ವಾ ಶನೈಃ ಸಂಲೀಯತೇ ರಿಪುಃ |
ವಲ್ಮೀಕ ಇವ ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಪಶ್ಚಾನ್ಮೂಲಾನಿ ಕೃಂತತಿ ‖ ೧-೨೦-೧೨೭
ಅದ್ರೋಹಸಮಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಮುನೀನಾಮಗ್ರತೋ ಹರಿಃ |
ಜಘಾನ ನಮುಚಿಂ ಪಶ್ಚಾದಪಾಂ ಫೇನೇನ ಪಾರ್ಥಿವ ‖ ೧-೨೦-೧೨೮
ಸುಪ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಪ್ರಮತ್ತಂ ವ ಘಾತಯಂತಿ ರಿಪುಂ ನರಾಃ |
ವಿಷೇಣ ವ್ಹ್ನಿನಾ ವಾಽಪಿ ಶಸ್ತ್ರೇಣಾಪ್ಯಥ ಮಾಯಯಾ ‖ ೧-೨೦-೧೨೯
ನ ಚ ಶೇಷಂ ಪ್ರಕುರ್ವಂತಿ ಪುನರ್ವೈರಭಯಾನ್ನರಾಃ |
ಘಾತಯಂತಿ ಸಮೂಲಂ ಹಿ ಶ್ರುತ್ವೇಮಾಮುಪಮಾಂ ನೃಪ ‖ ೧-೨೦-೧೩೦
ಶತ್ರುಶೇಷಮೃಣಾಚ್ಛೇಷಂ ಶೇಷಮಗ್ನೇಶ್ಚ ಭೂಮಿಪ |
ಪುನರ್ವರ್ಧೇತ ಸಂಭೂಯ ತಸ್ಮಾಚ್ಛೇಷಂ ನ ಶೇಷಯೇತ್ ‖ ೧-೨೦-೧೩೧
ಹಸತೇ ಜಲ್ಪತೇ ವೈರೀ ಏಕಪಾತ್ರೇ ಭುನಕ್ತಿ ಚ |
ಏಕಾಸನಂ ಚಾರೋಹತಿ ಸ್ಮರತೇ ತಚ್ಚ ಕಿಲ್ಬಿಷಮ್ ‖ ೧-೨೦-೧೩೨
ಕೃತ್ವಾ ಸಮ್ಬಂಧಕಂ ಚಾಪಿ ವಿಶ್ವಸೇಚ್ಛತ್ರುಣಾ ನ ಹಿ |
ಪುಲೋಮಾನಂ ಜಘಾನಾಜೌ ಜಾಮಾತಾ ಸ~ನ್ಶತಕ್ರತುಃ ‖ ೧-೨೦-೩೩
ನಿಧಾಯ ಮನಸಾ ವೈರಂ ಪ್ರಿಯಂ ವಕ್ತೀಹ ಯೋ ನರಃ |
ಉಪಸರ್ಪೇನ್ನ ತಂ ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಕುರಂಗ ಇವ ಲುಬ್ಧಕಮ್ ‖ ೧-೨೦-೧೩೪
ನ ಚಾಸನ್ನೇ ನಿವಸ್ತವ್ಯಂ ಸವೈರೇ ವರ್ಧಿತೇ ರಿಪೌ |
ಪಾತಯೇತ್ತಂ ಸಮೂಲಂ ಹಿ ನದೀರಯ ಇವ ದ್ರುಮಮ್ ‖ ೧-೨೦-೧೩೫
ಅಮಿತ್ರಾದುನ್ನತಿಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನೋನ್ನತೋಽಸ್ಮೀತಿ ವಿಶ್ವಸೇತ್ |
ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಾಪ್ಯೋನ್ನತಿಂ ನಶ್ಯೇತ್ಪ್ರಾವಾರ ಇವ ಕೀಟಕಃ ‖ ೧-೨೦-೧೩೬
ಇತ್ಯೇತಾ ಹ್ಯುಶನೋಗೀತಾ ಗಾಥಾ ಧಾರ್ಯಾ ವಿಪಶ್ಚಿತಾ |
ಕುರ್ವತಾ ಚಾತ್ಮರಕ್ಷಾಂ ವೈ ನರೇಣ ಪೃಥಿವೀಪತೇ ‖ ೧-೨೦-೧೩೭

ಮಯಾ ಸಕಿಲ್ಬಿಷಂ ತುಭ್ಯಂ ಪ್ರಯುಕ್ತಮತಿದಾರುಣಮ್ |
ಪುತ್ರಮಂಥಂ ಪ್ರಕುರ್ವಂತ್ಯಾ ತಸ್ಮಾನ್ನೋ ವಿಶ್ವಸೇ ತ್ವಯಿ || ೧-೨೦-೧೩೮
ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರದುದ್ರಾವ ತದಾಽಽಕಾಶಂ ಪತಂಗಿನೀ |
ಇತ್ಯೇತತ್ತೇ ಮಯಾಖ್ಯಾತಂ ಪುರಾಭೂತಮಿದಂ ನೃಪ || ೧-೨೦-೧೩೯
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರ ಯದ್ವೃತ್ತಂ ಪೂಜನೀಯಯಾ |
ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಚ ಪೃಚ್ಛಸೇ ಯನ್ಮಾಂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮಹಾಮತೇ || ೧-೨೦-೧೪೦
ಅತಸ್ತೇ ವರ್ತಯಿಷ್ಯೇಽಹಮಿತಿಹಾಸಂ ಪುರಾತನಮ್ |
ಗೀತಂ ಸನತ್ಕುಮಾರೇಣ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಾಯ ಪೃಚ್ಛತೇ || ೧-೨೦-೧೪೧
ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಯ ಫಲಮುದ್ದಿಶ್ಯ ನಿಯತಂ ಸುಕೃತಸ್ಯ ಚ |
ತನ್ನಿಬೋಧ ಮಹಾರಾಜ ಸಪ್ತಜಾತಿಷು ಭಾರತ || ೧-೨೦-೧೪೨
ಸಗಾಲವಸ್ಯ ಚರಿತಂ ಕಂಡರೀಕಸ್ಯ ಚೈವ ಹಿ |
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತತೃತೀಯಾನಾಂ ಯೋಗಿನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾಮ್ || ೧-೨೦-೧೪೩

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವಣಿ
ಪೂಜನೀಯೋಪಾಖ್ಯಾನೇ ಚಟಕಾಖ್ಯಂ ನಾಮ ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ಏಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪಿತೃಕಲ್ಪಃ-4

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಉವಾಚ
ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತೋ ಲೋಕಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯೋಗಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ |
ಹಂತ ತೇ ವರ್ತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಯ ಫಲಮುತ್ತಮಮ್ || ೧-೨೧-೧

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೇನ ಯತ್ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಸಪ್ತಜ್ಞಾತಿಷು ಭಾರತ |
ತತ ಏವ ಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಬುದ್ಧಿರ್ನಿರ್ವರ್ತತೇ ಶನೈಃ || ೧-೨೧-೨
ಪೀಡಯಾಪ್ಯಥ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಕೃತೇ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರಾನಘ |
ಯತ್ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಪೂರ್ವಂ ತನ್ನಿಬೋಧ ಮಹಾಮತೇ || ೧-೨೧-೩
ತತೋಽಹಂ ತಾತ ಧರ್ಮಿಷ್ಠಾನ್ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಪಿತೃವ್ರತಾನ್ |
ಸನತ್ಕುಮಾರನಿರ್ದಿಷ್ಟಾನಪಶ್ಯಂ ಸಪ್ತ ವೈ ದ್ವಿಜಾನ್ || ೧-೨೧-೪
ದಿವ್ಯೇನ ಚಕ್ಷುಷಾ ತೇನ ಯಾನುವಾಚ ಪುರಾ ವಿಭುಃ |
ವಾಗ್ದುಷ್ಟಃ ಕ್ರೋಧನೋ ಹಿಂಸ್ರಃ ಪಿಶುನಃ ಕವಿರೇವ ಚ |
ಖಸೃಮಃ ಪಿತೃವರ್ತೀ ಚ ನಾಮಭಿರ್ಮರ್ಮಭಿಸ್ತಥಾ || ೧-೨೧-೫
ಕೌಶಿಕಸ್ಯ ಸುತಾಸ್ತಾತ ಶಿಷ್ಯಾ ಗಾರ್ಗ್ಯಸ್ಯ ಭಾರತ |
ಪಿತರ್ಯುಪರತೇ ಸರ್ವೇ ವ್ರತವಂತಸ್ತದಾಭವನ್ || ೧-೨೧-೬
ವಿನಿಯೋಗಾದ್ಗುರೋಸ್ತಸ್ಯ ಗಾಂ ದೋಗ್ಧ್ರೀಂ ಸಮಕಾಲಯನ್ |
ಸಮಾನವತ್ಸಾಂ ಕಪಿಲಾಂ ಸರ್ವೇ ನ್ಯಾಯಾಗತಾಂ ತದಾ || ೧-೨೧-೭
ತೇಷಾಂ ಪಥಿ ಕ್ಷುಧಾರ್ತಾನಾಂ ಬಾಲ್ಯಾನ್ಮೋಹಾಚ್ಚ ಭಾರತ |
ಕ್ರೂರಾ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಮಭವತ್ತಾಂ ಗಾಂ ವೈ ಹಿಂಸಿತುಂ ತದಾ || ೧-೨೧-೮
ತಾನ್ಕವಿಃ ಖಸೃಮಶ್ಚೈವ ಯಾಚೇತೇ ನೇತಿ ವೈ ತದಾ |
ನ ಚಾಶಕ್ಯಂತ ತೇ ತಾಭ್ಯಾಂ ತದಾ ವಾರಯಿತುಂ ದ್ವಿಜಾಃ || ೧-೨೧-೯
ಪಿತೃವರ್ತೀ ತು ಯಸ್ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರಾದ್ಧಾಹ್ನಿಕೋ ದ್ವಿಜಃ |
ಸ ಸರ್ವಾನಬ್ರವೀದ್ಭ್ರಾತೄನ್ಕೋಪಾದ್ಧರ್ಮೇ ಸಮಾಹಿತಃ || ೧-೨೧-೧೦
ಯದ್ಯವಶ್ಯಂ ಪ್ರಹಂತವ್ಯಾ ಪಿತೄನುದ್ದಿಶ್ಯ ಸಾಧ್ವಿಮಾಂ |
ಪ್ರಕುರ್ವೀಮಹಿ ಗಾಂ ಸಂಯಕ್ಸರ್ವ ಏವ ಸಮಾಹಿತಃ || ೧-೨೧-೧೧
ಏವಮೇಪಿತೃಭ್ಯಃಷಾಪಿ ಗೌರ್ಧರ್ಮಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |

ಪಿತೄನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಧರ್ಮೇಣ ನಾಧರ್ಮೋಽಸ್ಮಾನ್ಭವಿಷ್ಯತಿ || ೧-೨೧-೧೨
ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಚ ತೇ ಸರ್ವೇ ಪ್ರೋಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಚ ಗಾಂ ತತಃ |
ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವೈನಾಮುಪಾಯುಂಜತ ಭಾರತ || ೧-೨೧-೧೩
ಉಪಯುಜ್ಯ ಚ ಗಾಂ ಸರ್ವೇ ಗುರೋಸ್ತಸ್ಯ ನ್ಯವೇದಯನ್ |
ಶಾರ್ದೂಲೇನ ಹತಾ ಧೇನುರ್ವತ್ಸೋಽಯಂ ಗೃಹ್ಯತಾಮಿತಿ || ೧-೨೧-೧೪
ಆರ್ಜವಾತ್ಸ ತು ತಂ ವತ್ಸಂ ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ವೈ ದ್ವಿಹಃ |
ಮಿಥ್ಯೋಪಚರ್ಯತೇ ತಂ ತು ಗುರುಮನ್ಯಾಯತೋ ದ್ವಿಜಾಃ |
ಕಾಲೇನ ಸಮಯುಜ್ಯಂತ ಸರ್ವ ಏವಾಯುಷಃ ಕ್ಷಯೇ || ೧-೨೧-೧೫
ತೇ ವೈ ಕ್ರೂರತಯಾ ಹಿಂಸ್ರಾ ಅನಾರ್ಯತ್ವಾದ್ಗುರೌ ತಥಾ |
ಉಗ್ರಾ ಹಿಂಸಾವಿಹಾರಾಶ್ಚ ಸಪ್ತಾಜಾಯಂತ ಸೋದರಾಃ || ೧-೨೧-೧೬
ಲುಬ್ಧಕಸ್ಯಾತ್ಮಜಾಸ್ತಾತ ಬಲವಂತೋ ಮನಸ್ವಿನಃ |
ಪಿತೄನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಧರ್ಮೇಣ ಪ್ರೋಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಚ ಗಾಂ ತದಾ || ೧-೨೧-೧೭
ಸ್ಮೃತಿಃ ಪ್ರತ್ಯವಮರ್ಶಶ್ಚ ತೇಷಾಂ ಜಾತ್ಯಂತರೇಽಭವತ್ |
ಜಾತಾ ವ್ಯಾಧಾ ದಶಾರ್ಣೇಷು ಸಪ್ತ ಧರ್ಮವಿಚಕ್ಷಣಾಃ || ೧-೨೧-೧೮
ಸ್ವಕರ್ಮನಿರತಾಃ ಸರ್ವೇ ಲೋಭಾನೃತವಿವರ್ಜಿತಾಃ |
ತಾವನ್ಮಾತ್ರಂ ಪ್ರಕುರ್ವಂತಿ ಯಾವತಾ ಪ್ರಾಣಧಾರಣಮ್ || ೧-೨೧-೧೯
ಶೇಷಂ ಧ್ಯಾನಪರಾಃ ಕಾಲಾಮನುಧ್ಯಾಯಂತಿ ಕರ್ಮ ತತ್ |
ನಾಮಧೇಯಾನಿ ಚಾಪ್ಯೇಷಾಮಿಮಾನ್ಯಾಸನ್ನರಾಧಿಪ || ೧-೨೧-೨೦
ನಿರ್ವೈರೋ ನಿರ್ವೃತಿಃ ಶಾಂತೋ ನಿರ್ಮನ್ಯುಃ ಕೃತಿರೇವ ಚ |
ವೈಧಸೋ ಮಾತೃವರ್ತೀ ಚ ವ್ಯಾಧಾಃ ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕಾಃ || ೧-೨೧-೨೧
ತೈರೇವಮುಷಿತೈಸ್ತಾತ ಹಿಂಸಾಧಮರತೈಃ ಸದಾ |
ಮಾತಾ ಚ ಪೂಜಿತಾ ವೃದ್ಧಾ ಪಿತಾ ಚ ಪರಿತೋಷಿತಃ ||| ೧-೨೧-೨೨

ಯದಾ ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಚೈವ ಸಂಯುಕ್ತೌ ಕಾಲಧರ್ಮಣಾ |
ತದಾ ಧನೂಂಷಿ ತೇ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ವನೇ ಪ್ರಾಣಾನವಾಸೃಜನ್ ‖ ೧-೨೧-೨೩
ಶುಭೇನ ಕರ್ಮಣಾ ತೇನ ಜಾತಾ ಜಾತಿಸ್ಮರಾ ಮೃಗಾಃ |
ತ್ರಾಸಾನುತ್ಪಾದ್ಯ ಸಂವಿಗ್ನಾ ರಮ್ಯೇ ಕಾಲಂಜರೇ ಗಿರೌ ‖ ೧-೨೧-೨೪
ಉನ್ಮುಖೋ ನಿತ್ಯವಿತ್ರಸ್ತಃ ಸ್ತಬ್ಧಕರ್ಣೋ ವಿಲೋಚನಃ |
ಪಂಡಿತೋ ಘಸ್ಮರೋ ನಾದೀ ನಾಮತಸ್ತೇಽಭವನ್ಮೃಗಾಃ ‖ ೧-೨೧-೨೫
ತಮೇವಾರ್ಥಮನುಧ್ಯಾಯಂತೋ ಜಾತಿಸ್ಮರಣಸಂಭವಮ್ |
ಆಸನ್ವನಚರಾಃ ಕ್ಷಾಂತಾ ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವಾ ನಿಷ್ಪರಿಗ್ರಹಾಃ ‖ ೧-೨೧-೨೬
ತೇ ಸರ್ವೇ ಶುಭಕರ್ಮಾಣಃ ಸಧರ್ಮಾಣೋ ವನೇಚರಾಃ |
ಯೋಗಧರ್ಮಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾ ವಿಹರಂತಿ ಸ್ಮ ತತ್ರ ಹ ‖ ೧-೨೧-೨೭
ಜಹುಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ಮರುಂ ಸಾಧ್ಯ ಲಘ್ವಾಹಾರಾಸ್ತಪಸ್ವಿನಃ |
ತೇಷಾಂ ಮರುಂ ಸಾಧಯತಾಂ ಪದಸ್ಥಾನಾನಿ ಭಾರತ |
ತಥೈವಾದ್ಯಾಪಿ ದೃಶ್ಯಂತೇ ಗಿರೌ ಕಾಲಂಜರೇ ನೃಪ ‖ ೧-೨೧-೨೮
ಕರ್ಮಣಾ ತೇನ ತೇ ತಾತ ಶುಭೇನಾಶುಭವರ್ಜಿತಾಃ |
ಶುಭಾಚ್ಛುಭತರಾಂ ಯೋನಿಂ ಚಕ್ರವಾಕತ್ವಮಾಗತಾಃ ‖ ೧-೨೧-೨೯
ಶುಭೇ ದೇಶೇ ಶರದ್ವೀಪೇ ಸಪ್ತೈವಾಸಂಜಲೌಕಸಃ |
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸಹಚರೀಧರ್ಮಂ ಮುನಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ‖ ೧-೨೧-೩೦ ‖
ನಿಃಸ್ಪೃಹೋ ನಿರ್ಮಮಃ ಕ್ಷಾಂತೋ ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವೋ ನಿಷ್ಪರಿಗ್ರಹಃ |
ನಿರ್ವೃತ್ತಿರ್ನಿಭೃತಶ್ಚೈವ ಶಕುನಾ ನಾಮತಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ‖ ೧-೨೧-೩೧
ತೇ ತತ್ರ ಪಕ್ಷಿಣಃ ಸರ್ವೇ ಶಕುನಾ ಧರ್ಮಚಾರಿಣಃ |
ನಿರಾಹಾರಾ ಜಹುಃ ಪ್ರಾಣಾಂಸ್ತಪೋಯುಕ್ತಾಃ ಸರಿತ್ತಟೇ ‖ ೧-೨೧-೩೨
ಅಥ ತೇ ಸೋದರಾ ಜಾತಾ ಹಂಸಾ ಮಾನಸಚಾರಿಣಃ |

ಜಾತಿಸ್ಮರಾಃ ಸುಸಂಯುಕ್ತಾಃ ಸಪ್ತೈವ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ॥ ೧-೨೧-೩೩
ವಿಪ್ರಯೋನೌ ಯತೋ ಮೋಹಾನ್ಮಿಥ್ಯೋಪಚರಿತೋ ಗುರುಃ ।
ತಿರ್ಯಗ್ಯೋನೌ ತತೋ ಜಾತಾಃ ಸಂಸಾರೇ ಪರಿಬಭ್ರಮುಃ ॥ ೧-೨೧-೩೪
ಯತಶ್ಚ ಪಿತೃವಾಕ್ಯಾರ್ಥಃ ಕೃತಃ ಸ್ವಾರ್ಥೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತೈಃ ।
ತತೋ ಜ್ಞಾನಂ ಚ ಜಾತಿಂ ಚ ತೇ ಹಿ ಪ್ರಾಪುರ್ಗುಣೋತ್ತರಾಮ್ ॥ ೧-೨೧-೩೫
ಸುಮನಾಃ ಶುಚಿವಾಕ್ಶುದ್ಧಃ ಪಂಚಮಶ್ಛಿದ್ರದರ್ಶನಃ ।
ಸುನೇತ್ರಶ್ಚ ಸ್ವತಂತ್ರಶ್ಚ ಶಕುನಾ ನಾಮತಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥ ೧-೨೧-೩೬
ಪಂಚಮಃ ಪಾಂಚಿಕಸ್ತತ್ರ ಸಪ್ತಜಾತಿಷ್ವಜಾಯತ ।
ಷಷ್ಠಸ್ತು ಕಂಡರೀಕೋಽಭೂದ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ತು ಸಪ್ತಮಃ ॥ ೧-೨೧-೩೭
ತೇಷಾಂ ತು ತಪಸಾ ತೇನ ಸಪ್ತಜಾತಿಕೃತೇನ ವೈ ।
ಯೋಗಸ್ಯ ಚಾಪಿ ನಿರ್ವೃತ್ತ್ಯಾ ಪ್ರತಿಭಾನಾಚ್ಚ ಶೋಭನಾತ್ ॥ ೧-೨೧-೩೮
ಪೂರ್ವಜಾತಿಷು ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಶ್ರುತಂ ಗುರುಕುಲೇಷು ವೈ ।
ತಥೈವಾವಸ್ಥಿತಾ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಂಸಾರೇಷ್ವಪಿ ವರ್ತತಾಮ್ ॥ ೧-೨೧-೩೯
ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಸರ್ವೇ ವಿಹಂಗಾ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ ।
ಯೋಗಧರ್ಮಮನುಧ್ಯಾಂತೋ ವಿಹರಂತಿ ಸ್ಮ ತತ್ರ ಹ ॥ ೧-೨೧-೪೦
ತೇಷಾಂ ತತ್ರ ವಿಹಂಗಾನಾಂ ಚರತಾಂ ಸಹಚಾರಿಣಾಮ್ ।
ನೀಪಾನಾಮೀಶ್ವರೋ ರಾಜಾ ವಿಭ್ರಾಜಃ ಪೌರವಾನ್ವಯಃ ॥ ೧-೨೧-೪೧
ವಿಭ್ರಾಜಮಾನೋ ವಪುಷಾ ಪ್ರಭಾವೇನ ಸಮನ್ವಿತಃ ।
ಶ್ರೀಮಾನಂತಃಪುರವೃತೋ ವನಂ ತತ್ಪ್ರವಿವೇಶ ಹ ॥ ೧-೨೧-೪೨
ಸ್ವತಂತ್ರಶ್ಚ ವಿಹಂಗೋಽಸೌ ಸ್ಪೃಹಯಾಮಾಸ ತಂ ನೃಪಮ್ ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯಾಂತಂ ಶ್ರಿಯೋಪೇತಂ ಭವೇಯಮಹಮೀದೃಶಃ ॥ ೧-೨೧-೪೩
ಯದ್ಯಸ್ತಿ ಸುಕೃತಂ ಕಿಂಚಿತ್ತಪೋ ವಾ ನಿಯಮೋಽಪಿ ವಾ ।
ಖಿನ್ನೋಽಸ್ಮಿ ಹ್ಯುಪವಾಸೇನ ತಪಸಾ ನಿಷ್ಫಲೇನ ಚ ॥ ೧-೨೧-೪೪

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವಣಿ
ಪಿತೃಕಲ್ಪೇ ಏಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪಿತೃಕಲ್ಪಃ-5

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಉವಾಚ
ತತಸ್ತಂ ಚಕ್ರವಾಕೌ ದ್ವಾವೂಚತುಃ ಸಹಚಾರಿಣೌ |
ಆವಾಂ ತೇ ಸಚಿವೌ ಸ್ಯಾವಸ್ತವ ಪ್ರಿಯಹಿತೈಷಿಣೌ || ೧-೨೨-೧
ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಚ ತಸ್ಯಾಸೀತ್ತದಾ ಯೋಗಾತ್ಮಿಕಾ ಮತಿಃ |
ಏವಂ ತೇ ಸಮಯಂ ಚಕ್ರುಃ ಶುಚಿವಾಕ್ತಮುವಾಚ ಹ || ೧-೨೨-೨
ಯಸ್ಮಾತ್ಕಾಮಪ್ರಧಾನಸ್ತ್ವಂ ಯೋಗಧರ್ಮಮಪಾಸ್ಯ ವೈ |
ಏವಂ ವರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯಸೇ ತಸ್ಮಾದ್ವಾಕ್ಯಂ ನಿಬೋಧ ಮೇ || ೧-೨೨-೩
ರಾಜಾ ತ್ವಂ ಭವಿತಾ ತಾತ ಕಾಂಪಿಲ್ಯೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |
ಭವಿಷ್ಯತಃ ಸಖಾಯೌ ಚ ದ್ವಾವಿಮೌ ಸಚಿವೌ ತವ || ೧-೨೨-೪
ಶಪ್ತ್ವಾ ಚಾನಭಿಭಾಷ್ಯಾಂಸ್ತಾಂಚತ್ವಾರಶ್ಚಕ್ರುರಂಡಜಾಃ |
ತಾಂಸ್ತ್ರೀನಭೀಪ್ಸತೋ ರಾಜ್ಯಂ ವ್ಯಭಿಚಾರಪ್ರದರ್ಶಿತಾನ್ || ೧-೨೨-೫
ಶಪ್ತಾಃ ಖಗಾಸ್ತ್ರಯಸ್ತೇ ತು ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟಾ ವಿಚೇತಸಃ |
ತಾನಯಾಚಂತ ಚತುರಸ್ತ್ರಯಸ್ತೇ ಸಹಚಾರಿಣಃ || ೧-೨೨-೬
ತೇಷಾಂ ಪ್ರಸಾದಂ ತೇ ಚಕ್ರುರಥೈತಾನ್ಸುಮನಾಬ್ರವೀತ್ |

ಸರ್ವೇಷಾಮೇವ ವಚನಾತ್ಪ್ರಸಾದಾನುಗತಂ ವಚಃ || ೧-೨೨-೭
ಅಂತವಾನ್ಭವಿತಾ ಶಾಪೋ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |
ಇತಶ್ಚ್ಯುತಾಶ್ಚ ಮಾನುಷ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋಗಮವಾಪ್ಸ್ಯಥ || ೧-೨೨-೮
ಸರ್ವಸತ್ತ್ವರುತಜ್ಞಶ್ಚ ಸ್ವತಂತ್ರೋಽಯಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ |
ಪಿತೃಪ್ರಸಾದೋ ಹ್ಯಸ್ಮಾಭಿರಸ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಕೃತೇನ ವೈ || ೧-೨೨-೯
ಗಾಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಧರ್ಮೇಣ ಪಿತೃಭ್ಯ ಉಪಕಲ್ಪ್ಯತಾಮ್ |
ಅಸ್ಮಾಕಂ ಜ್ಞಾನಸಂಯೋಗಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಯೋಗಸಾಧನಃ || ೧-೨೨-೧೦
ಇಮಂ ಚ ವಾಕ್ಯಸಂದರ್ಭಶ್ಲೋಕಮೇಕಮುದಾಹೃತಮ್ |
ಪುರುಷಾಂತರಿತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತತೋ ಯೋಗಮವಾಪ್ಸ್ಯಥ || ೧-೨೨-೧೧

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವಣಿ
ಪಿತೃವಾಕ್ಯೇ ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪಿತೃಕಲ್ಪಃ-6

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಉವಾಚ
ತೇ ಯೋಗಧರ್ಮನಿರತಾಃ ಸಪ್ತ ಮಾನಸಚಾರಿಣಃ |
ಪದ್ಮಗರ್ಭೋಽರವಿಂದಾಕ್ಷಃ ಕ್ಷೀರಗರ್ಭಃ ಸುಲೋಚನಃ || ೧-೨೩-೧
ಉರುಬಿಂದುಃ ಸುಬಿಂದುಶ್ಚ ಹೈಮಗರ್ಭಸ್ತು ಸಪ್ತಮಃ |
ವಾಯ್ವಮ್ಬುಭಕ್ಷಾಃ ಸತತಂ ಶರೀರಾಣ್ಯುಪಶೋಷಯನ್ || ೧-೨೩-೨

ರಾಜಾ ವಿಭ್ರಾಜಮಾನಸ್ತು ವಪುಷಾ ತದ್ವನಂ ತದಾ |
ಚಚಾರಾಂತಃಪುರವೃತೋ ನಂದನಂ ಮಘವಾನಿವ || ೧-೨೩-೩
ಸ ತಾನಪಶ್ಯತ್ಪ್ರಚರಾನ್ಯೋಗಧರ್ಮಾತ್ಮಕಾನ್ನೃಪ |
ನಿರ್ವೇದಾಚ್ಚ ತಮೇವಾರ್ಥಮನುಧ್ಯಾಯನ್ಪುರಂ ಯಯೌ || ೧-೨೩-೪
ಅಣುಹೋ ನಾಮ ತಸ್ಯಾಽಽಸೀತ್ಪುತ್ರಃ ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕಃ |
ಅಣುರ್ಧರ್ಮರತಿರ್ನಿತ್ಯಮಣುಂ ಸೋಽಧ್ಯಗಮತ್ಪದಮ್ || ೧-೨೩-೫
ಪ್ರಾದಾತ್ಕನ್ಯಾಂ ಶುಕಸ್ತಸ್ಮೈ ಕೃತ್ವೀಂ ಪೂಜಿತಲಕ್ಷಣಾಮ್ |
ಸತ್ಯಶೀಲಗುಣೋಪೇತಾಂ ಯೋಗಧರ್ಮರತಾಂ ಸದಾ || ೧-೨೩-೬
ಸಾ ಹ್ಯದ್ದಿಷ್ಟಾ ಪುರಾ ಭೀಷ್ಮ ಪಿತೃಕನ್ಯಾ ಮನೀಷಿಣೀ |
ಸನತ್ಕುಮಾರೇಣ ತದಾ ಸನ್ನಿಧೌ ಮಮ ಶೋಭನಾ || ೧-೨೩-೭
ಸತ್ಯಧರ್ಮಭೃತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ ದುರ್ವಿಜ್ಞೇಯಾ ಕೃತಾತ್ಮಭಿಃ |
ಯೋಗಾ ಚ ಯೋಗಪತ್ನೀ ಚ ಯೋಗಮಾತಾ ತಥೈವ ಚ || ೧-೨೩-೮
ಯಥಾ ತೇ ಕತಿಥಂ ಪೂರ್ವಂ ಪಿತೃಕಲ್ಪೇಷು ವೈ ಮಯಾ |
ವಿಭ್ರಾಜಸ್ತ್ವಣುಹಂ ರಾಜ್ಯೇ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ನರೇಶ್ವರಃ || ೧-೨೩-೯
ಆಮಂತ್ರ್ಯ ಪೌರಾನ್ಪ್ರೀತಾತ್ಮಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸ್ವತಿ ವಾಚ್ಯ ಚ |
ಪ್ರಾಯಾತ್ಸರಸ್ತಪಶ್ಚರ್ತುಂ ಯತ್ರ ತೇ ಸಹಚಾರಿಣಃ || ೧-೨೩-೧೦
ಸ ವೈ ತತ್ರ ನಿರಾಹಾರೋ ವಾಯುಭಕ್ಷೋ ಮಹಾತಪಾಃ |
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕಾಮಾಂಸ್ತಪಸ್ತೇಪೇ ಸರಸಸ್ತಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವತಃ || ೧-೨೩-೧೧
ತಸ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಆಸೀಚ್ಚ ತೇಷಾಮೇಕತರಸ್ಯ ವೈ |
ಪುತ್ರತ್ವಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋಗೇನ ಯುಜ್ಯೇಯಮಿತಿ ಭಾರತ || ೧-೨೩-೧೨
ಕೃತ್ವಾಭಿಸಂಧಿಂ ತಪಸಾ ಮಹತಾ ಸ ಸಮನ್ವಿತಃ |
ಮಹಾತಪಾಃ ಸ ವಿಭ್ರಾಜೋ ವಿರರಾಜಾಂಶುಮಾನಿವ || ೧-೨೩-೧೩

ತತೋ ವಿಭ್ರಾಜಿತಂ ತೇನ ವೈಭ್ರಾಜಂ ನಾಮ ತದ್ವನಮ್ |
ಸರಸ್ತಚ್ಚ ಕುರುಶ್ರೇಷ್ಠ ವೈಭ್ರಾಜಮಿತಿ ಸಂಜ್ಞಿತಮ್ || ೧-೨೩-೧೪
ಯತ್ರ ತೇ ಶಕುನಾ ರಾಜಂಶ್ಚತ್ವಾರೋ ಯೋಗಧರ್ಮಿಣಃ |
ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟಾಸ್ತ್ರಯಶ್ಚೈವ ದೇಹನ್ಯಾಸಕೃತೋಽಭವನ್ || ೧-೨೩-೧೫
ಕಾಂಪಿಲ್ಯೇ ನಗರೇ ತೇ ತು ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಪುರೋಗಮಾಃ |
ಜಾತಾಃ ಸಪ್ತ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಸರ್ವೇ ವಿಗತಕಲ್ಮಷಾಃ || ೧-೨೩-೧೬
ಜ್ಞಾನಧ್ಯಾನತಪಃಪುಜಾವೇದವೇದಾಂಗಪಾರಗಾಃ |
ಸ್ಮೃತಿಮಂತೋಽತ್ರ ಚತ್ವಾರಸ್ತ್ರಯಸ್ತು ಪರಿಮೋಹಿತಾಃ || ೧-೨೩-೧೭
ಸ್ವತಂತ್ರಸ್ತ್ವಣುಹಾಜ್ಜಜ್ಞೇ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಮಹಾಯಶಾಃ |
ಯಥಾ ಹ್ಯಾಸೀತ್ಪಕ್ಷಿಭಾವೇ ಸಂಕಲ್ಪಃ ಪೂರ್ವಚಿಂತಿತಃ |
ಜ್ಞಾನಧ್ಯಾನತಪಃಪೂತೋ ವೇದವೇದಾಂಗಪಾರಗಃ || ೧-೨೩-೧೮
ಛಿದ್ರದರ್ಶೀ ಸುನೇತ್ರಶ್ಚ ತಥಾ ಬಾಭ್ರವ್ಯವತ್ಸಯೋಃ |
ಜಾತೌ ಶ್ರೋತ್ರಿಯದಾಯಾದೌ ವೇದವೇದಾಂಗಪಾರಗೌ || ೧-೨೩-೧೯
ಸಹಾಯೌ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಪೂರ್ವಜಾತಿಸಹೋಷಿತೌ |
ಪಾಂಚಾಲಃ ಪಾಂಚಿಕಶ್ಚೈವ ಕಂಡರೀಕಸ್ತಥಾಪರಃ || ೧-೨೩-೨೦
ಪಾಂಚಾಲೋ ಬಹ್ವೃಚಸ್ತ್ವಾಸೀದಾಚಾರ್ಯತ್ವಂ ಚಕಾರ ಹ |
ದ್ವಿವೇದಃ ಕಂಡರೀಕಸ್ತು ಛಂದೋಗೋಽಧ್ವರ್ಯುರೇವ ಚ || ೧-೨೩-೨೧
ಸರ್ವಸತ್ತ್ವರುತಜ್ಞಸ್ತು ರಾಜ್ಞಾಽಽಸೀದಣುಹಾತ್ಮಜಃ |
ಪಾಂಚಾಲಕಂಡರೀಕಾಭ್ಯಾಂ ತಸ್ಯ ಸಖ್ಯಮಭೂತ್ತದಾ || ೧-೨೩-೨೨
ತೇ ಗ್ರಾಮ್ಯಧರ್ಮಾಭಿರತಾಃ ಕಾಮಸ್ಯ ವಶವರ್ತಿನಃ |
ಪೂರ್ವಜಾತಿಕೃತೇನಾಸಂಧರ್ಮಕಾಮಾರ್ಥಕೋವಿದಾಃ || ೧-೨೩-೨೩
ಅಣುಹಸ್ತು ನೃಪಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಮಕಲ್ಮಷಮ್ |

ರಾಜ್ಯೇಽಭಿಷಿಚ್ಯ ಯೋಗಾತ್ಮಾ ಪರಾಂ ಗತಿಮವಾಪ್ತವಾನ್ ‖ ೧-೨೩-೨೪
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ತು ದೇವಲಸ್ಯಾತ್ಮಜಾಭವತ್ ।
ಅಸಿತಸ್ಯ ಹಿ ದುರ್ಧರ್ಷಾ ಸನ್ನತಿರ್ನಾಮ ನಾಮತಃ ‖ ೧-೨೩-೨೫
ತಾಮೇಕಭಾವಸಂಪನ್ನಾಂ ಲೇಭೇ ಕನ್ಯಾಮನುತ್ತಮಾಮ್ ।
ಸನ್ನತಿಂ ಸನ್ನತಿಮತೀಂ ದೇವಲಾದ್ಯೋಗಧರ್ಮಿಣೀಮ್ ‖ ೧-೨೩-೨೬
ಪಂಚಮಃ ಪಾಂಚಿಕಸ್ತತ್ರ ಸಪ್ತಜಾತಿಷು ಭಾರತ ।
ಷಷ್ಠಸ್ತು ಕಂಡರೀಕೋಽಭೂದ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ತು ಸಪ್ತಮಃ ‖ ೧-೨೩-೨೭
ಶೇಷಾ ವಿಹಂಗಮಾ ಯೇ ವೈ ಕಾಂಪಿಲ್ಯೇ ಸಹಚಾರಿಣಃ ।
ತೇ ಜಾತಾಃ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಕುಲೇ ಸುದರಿದ್ರೇ ಸಹೋದರಾಃ ‖ ೧-೨೩-೨೮
ಧೃತಿಮಾನ್ಸುಮನಾ ವಿದ್ವಾಂಸ್ತತ್ತ್ವದರ್ಶೀ ಚ ನಾಮತಃ ।
ವೇದಾಧ್ಯಯನಸಂಪನ್ನಾಶ್ಚತ್ವಾರಶ್ಛಿದ್ರದರ್ಶಿನಃ ‖ ೧-೨೩-೨೯
ತೇಷಾಂ ಸಂವಿತ್ತಥೋತ್ಪನ್ನಾ ಪೂರ್ವಜಾತಿಕೃತಾ ತದಾ ।
ಯೇ ಯೋಗನಿರತಾಃ ಸಿದ್ಧಾಃ ಪ್ರಸ್ಥಿತಾಃ ಸರ್ವ ಏವ ಹಿ ‖ ೧-೨೩-೩೦
ಆಮಂತ್ರ್ಯ ಪಿತರಂ ತಾತ ಪಿತಾ ತಾನಬ್ರವೀತ್ತದಾ ।
ಅಧರ್ಮ ಏಷ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಯನ್ಮಾಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಗಮಿಷ್ಯಥ ‖ ೧-೨೩-೩೧
ದಾರಿದ್ರ್ಯಮನಪಾಕೃತ್ಯ ಪುತ್ರಾರ್ಥಾಂಶ್ಚೈವ ಪುಷ್ಕಲಾನ್ ।
ಶುಶ್ರೂಷಾಮಪ್ರಯುಜ್ಯೈವ ಕಥಂ ವೈ ಗಂತುಮರ್ಹಥ ‖ ೧-೨೩-೩೨
ತೇ ತಮೂಚುರ್ದ್ವಿಜಾಃ ಸರ್ವೇ ಪಿತರಂ ಪುನರೇವ ಚ ।
ಕರಿಷ್ಯಾಮೋ ವಿಧಾನಂ ತೇ ಯೇನ ತ್ವಂ ವರ್ತಯಿಷ್ಯಸಿ ‖ ೧-೨೩-೩೩
ಇಮಂ ಶ್ಲೋಕಂ ಮಹಾರ್ಥಂ ತ್ವಂ ರಾಜಾನಂ ಸಹಮಂತ್ರಿಣಮ್ ।
ಶ್ರಾವಯೇಥಾಃ ಸಮಾಗಮ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಮಕಲ್ಮಷಮ್ ‖ ೧-೨೩-೩೪
ಪ್ರೀತಾತ್ಮಾ ದಾಸ್ಯತಿ ಸ ತೇ ಗ್ರಾಮಾನ್ಭೋಗಾಂಶ್ಚ ಪುಷ್ಕಲಾನ್ ।

ಯಥೇಪ್ಸಿತಾಂಶ್ಚ ಸರ್ವಾರ್ಥಾನ್ಗಚ್ಛ ತಾತ ಯಥೇಪ್ಸಿತಮ್ || ೧-೨೩-೩೫
ಏತಾವದುಕ್ತ್ವಾ ತೇ ಸರ್ವೇ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಚ ತಂ ಗುರುಮ್ |
ಯೋಗಧರ್ಮಮನುಪ್ರಾಪ್ಯ ಪರಾಂ ನಿರ್ವೃತಿಮಾಯಯುಃ || ೧-೨೩-೩೬

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವಣಿ
ಪಿತೃಕಲ್ಪೇ ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅಥ ಚತುರ್ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪಿತೃಕಲ್ಪಃ-7

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಉವಾಚ
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಯ ತನಯಃ ಸ ವಿಭ್ರಾಜಸ್ತ್ವಜಾಯತ |
ಯೋಗಾತ್ಮಾ ತಪಸಾ ಯುಕ್ತೋ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನ ಇತಿ ಶ್ರುತಃ || ೧-೨೪-೧
ಕದಾಚಿದ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ತು ಭಾರ್ಯಯಾ ಸಹಿತೋ ವನೇ |
ವಿಜಹಾರ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಯಥಾ ಶಚ್ಯಾ ಶಚೀಪತಿಃ || ೧-೨೪-೨
ತತಃ ಪಿಪೀಲಿಕರುತಂ ಸ ಶುಶ್ರಾವ ನರಾಧಿಪಃ |
ಕಾಮಿನೀಂ ಕಾಮಿನಸ್ತಸ್ಯ ಯಾಚತಃ ಕ್ರೋಶತೋ ಭೃಶಮ್ || ೧-೨೪-೩
ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ಯಾಚ್ಯಮಾನಾಂ ತಾಂ ಕ್ರುದ್ಧಾಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂ ಪಿಪೀಲಿಕಾಮ್ |
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಮಹಾಹಾಸಮಕಸ್ಮಾದೇವ ಚಾಹಸತ್ || ೧-೨೪-೪
ತತಃ ಸಾ ಸಂನತಿರ್ದೀನಾ ವ್ರೀಡಿತೇವಾಭವತ್ತದಾ |
ನಿರಾಹಾರಾ ಬಹುತಿಥಂ ಬಭೂವ ವರವರ್ಣಿನೀ || ೧-೨೪-೫

ಪ್ರಸಾದ್ಯಮಾನಾ ಭರ್ತ್ರಾ ಸಾ ತಮುವಾಚ ಶುಚಿಸ್ಮಿತಾ |
ತ್ವಯಾ ಚ ಹಸಿತಾ ರಾಜನ್ನಾಹಂ ಜೀವಿತುಮುತ್ಸಹೇ || ೧-೨೪-೬
ಸ ತತ್ಕಾರಣಮಾಚಖ್ಯೌ ನ ಚ ಸಾ ಶ್ರದ್ದಧಾತಿ ತತ್ |
ಉವಾಚ ಚೈನಂ ಕುಪಿತಾ ನೈಷ ಭಾವೋಽಸ್ತಿ ಮಾನುಷೇ || ೧-೨೪-೭
ಕೋ ವೈ ಪಿಪೀಲಿಕರುತಂ ಮಾನುಷೋ ವೇತ್ತುಮರ್ಹತಿ |
ಋತೇ ದೇವಪ್ರಸಾದಾದ್ವಾ ಪೂರ್ವಜಾತಿಕೃತೇನ ವಾ || ೧-೨೪-೮
ತಪೋಬಲೇನ ವಾ ರಾಜನ್ವಿದ್ಯಯಾ ವಾ ನರಾಧಿಪ |
ಯದ್ಯೇಷ ವೈ ಪ್ರಭಾವಸ್ತೇ ಸರ್ವಸತ್ತ್ವರುತಜ್ಞತಾ || ೧-೨೪-೯
ಯಥಾಹಮೇತಜ್ಜಾನೀಯಾಂ ತಥಾ ಪ್ರತ್ಯಾಯಯಸ್ವ ಮಾಮ್ |
ಪ್ರಾಣಾನ್ವಾಪಿ ಪರಿತ್ಯಕ್ಷ್ಯೇ ರಾಜನ್ಸತ್ಯೇನ ತೇ ಶಪೇ || ೧-೨೪-೧೦
ತತ್ತಸ್ಯಾ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮಹಿಷ್ಯಾಃ ಪರುಷಾಕ್ಷರಮ್ |
ಸ ರಾಜಾ ಪರಮಾಪನ್ನೋ ದೇವಶ್ರೇಷ್ಠಮಗಾತ್ತತಃ || ೧-೨೪-೧೧
ಶರಣ್ಯಂ ಸರ್ವಭೂತೇಶಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಾರಾಯಣಂ ಹರಿಮ್ |
ಸಮಾಹಿತೋ ನಿರಾಹಾರಃ ಷಡ್ರಾತ್ರೇಣ ಮಹಾಯಶಾಃ || ೧-೨೪-೧೨
ದದರ್ಶ ದರ್ಶನೇ ರಾಜಾ ದೇವಂ ನಾರಾಯಣಂ ಪ್ರಭುಮ್ |
ಉವಾಚ ಚೈನಂ ಭಗವಾನ್ಸರ್ವಭೂತಾನುಕಂಪಕಃ || ೧-೨೪-೧೩
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ ಪ್ರಭಾತೇ ತ್ವಂ ಕಲ್ಯಾಣಂ ಸಮವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ |
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಭಗವಾಂದೇವಸ್ತತ್ರೈವಾಂತರಧೀಯತ || ೧-೨೪-೧೪
ಚತುರ್ಣಾಂ ತು ಪಿತಾ ಯೋಽಸೌ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಮ್ |
ಶ್ಲೋಕಂ ಸೋಽಧೀತ್ಯ ಪುತ್ರೇಭ್ಯಃ ಕೃತಕೃತ್ಯ ಇವಾಭವತ್ || ೧-೨೪-೧೫
ಸ ರಾಜಾನಮಥಾನ್ವಿಚ್ಛನ್ಸಹಮಂತ್ರಿಣಮಚ್ಯುತಮ್ |
ನ ದದರ್ಶಾಂತರಂ ಕಿಂಚಿಚ್ಶ್ಲೋಕಂ ಶ್ರಾವಯಿತುಂ ತದಾ || ೧-೨೪-೧೬

ಅಥ ರಾಜಾ ಸರಃಸ್ನಾತೋ ಲಬ್ಧ್ವಾ ನಾರಾಯಣಾದ್ವರಮ್ |
ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ಪ್ರೀತೋ ರಥಮಾರುಹ್ಯ ಕಾಂಚನಮ್ |
ತಸ್ಯ ರಶ್ಮೀನ್ಪ್ರತ್ಯಗೃಹ್ಣಾತ್ಕಂಡರೀಕೋ ದ್ವಿಜರ್ಷಭಃ || ೧-೨೪-೧೭
ಚಾಮರಂ ವ್ಯಜನಂ ಚಾಪಿ ಬಾಭ್ರವ್ಯಃ ಸಮವಾಕ್ಷಿಪತ್ || ೧-೨೪-೧೮
ಇದಮಂತರಮಿತ್ಯೇವ ತತಃ ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತದಾ |
ಶ್ರಾವಯಾಮಾಸ ರಾಜಾನಂ ಶ್ಲೋಕಂ ತಂ ಸಚಿವೌ ಚ ತೌ || ೧-೨೪-೧೯
ಸಪ್ತ ವ್ಯಾಧಾ ದಶಾರ್ಣೇಷು ಮೃಗಾಃ ಕಾಲಂಜರೇ ಗಿರೌ |
ಚಕ್ರವಾಕಾಃ ಶರದ್ವೀಪೇ ಹಂಸಾಃ ಸರಸಿ ಮಾನಸೇ || ೧-೨೪-೨೦
ತೇಽಭಿಜಾತಾಃ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವೇದಪಾರಗಾಃ |
ಪ್ರಸ್ಥಿತಾ ದೀರ್ಘಮಧ್ವಾನಂ ಯೂಯಂ ಕಿಮವಸೀದಥ || ೧-೨೪-೨೧
ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಮೋಹಮಗಮದ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ನರಾಧಿಪಃ |
ಸಚಿವಶ್ಚಾಸ್ಯ ಪಾಂಚಾಲ್ಯಃ ಕಂಡರೀಕಶ್ಚ ಭಾರತ || ೧-೨೪-೨೨
ಸ್ರಸ್ತರಶ್ಮಿಪ್ರತೋದೌ ತೌ ಪತಿತವ್ಯಜನಾವುಭೌ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಭೂವುರಸ್ವಸ್ಥಾಃ ಪೌರಾಶ್ಚ ಸುಹೃದಸ್ತಥಾ || ೧-೨೪-೨೩
ಮುಹುರ್ತಮೇವ ರಾಜಾ ಸ ಸಹ ತಾಭ್ಯಾಂ ರಥೇ ಸ್ಥಿತಃ |
ಪ್ರತಿಲಭ್ಯ ತತಃ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪ್ರತ್ಯಾಗಚ್ಛದರಿಂದಮಃ || ೧-೨೪-೨೪
ತತಸ್ತೇ ತತ್ಸರಃ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಯೋಗಂ ತಮುಪಲಭ್ಯ ಚ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವಿಪುಲೈರರ್ಥೈರ್ಭೋಗೈಶ್ಚ ಸಮಯೋಜಯನ್ || ೧-೨೪-೨೫
ಅಭಿಷಿಚ್ಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯೇ ತು ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಮರಿಂದಮಮ್ |
ಜಗಾಮ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಽಥ ಸದಾರೋ ವನಮೇವ ಹ || ೧-೨೪-೨೬
ಅಥೈನಂ ಸನ್ನತಿರ್ಧೀರಾ ದೇವಲಸ್ಯ ಸುತಾ ತದಾ |
ಉವಾಚ ಪರಮಪ್ರೀತಾ ಯೋಗಾದ್ವನಗತಂ ನೃಪಮ್ || ೧-೨೪-೨೭

ಜಾನಂತ್ಯಾ ತೇ ಮಹಾರಾಜ ಪಿಪೀಲಿಕರುತಜ್ಞತಾಮ್ |
ಚೋದಿತಃ ಕ್ರೋಧಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಸಕ್ತಃ ಕಾಮೇಷು ವೈ ಮಯಾ || ೧-೨೪-೨೮
ಇತೋ ವಯಂ ಗಮಿಷ್ಯಾಮೋ ಗತಿಮಿಷ್ಟಾಮನುತ್ತಮಾಮ್ |
ತವ ಚಾಂತರ್ಹಿತೋ ಯೋಗಸ್ತತಃ ಸಂಸ್ಮಾರಿತೋ ಮಯಾ || ೧-೨೪-೨೯
ಸ ರಾಜಾ ಪರಮಪ್ರೀತಃ ಪತ್ನ್ಯಾಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಚಸ್ತದಾ |
ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋಗಂ ಬಲಾದೇವ ಗತಿಂ ಪ್ರಾಪ ಸುದುರ್ಲಭಾಮ್ || ೧-೨೪-೩೦
ಕಂಡರೀಕೋಽಪಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗಮನುತ್ತಮಮ್ |
ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋಗಗತಿಃ ಸಿದ್ಧೌ ವಿಶುದ್ಧಸ್ತೇನ ಕರ್ಮಣಾ || ೧-೨೪-೩೧
ಕ್ರಮಂ ಪ್ರಣೀಯ ಪಾಂಚಾಲ್ಯಃ ಶಿಕ್ಷಾಂ ಚೋತ್ಪಾದ್ಯ ಕೇವಲಾಮ್ |
ಯೋಗಾಚಾರ್ಯಗತಿಂ ಪ್ರಾಪ ಯಶಶ್ಚಾಗ್ರ್ಯಂ ಮಹಾತಪಾಃ || ೧-೨೪-೩೨
ಏವಮೇತತ್ಪುರಾವೃತ್ತಂ ಮಮ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಚ್ಯುತ |
ತದ್ಧಾರಯಸ್ವ ಗಾಂಗೇಯ ಶ್ರೇಯಸಾ ಯೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ತತಃ || ೧-೨೪-೩೩
ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ಧಾರಯಿಷ್ಯಂತಿ ತೇಷಾಂ ಚರಿತಮುತ್ತಮಮ್ |
ತಿರ್ಯಗ್ಯೋನಿಷು ತೇ ಜಾತು ನ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ಕರ್ಹಿಚಿತ್ || ೧-೨೪-೩೪
ಶ್ರುತ್ವಾ ಚೇದಮುಪಾಖ್ಯಾನಂ ಮಹಾರ್ಥಂ ಮಹತಾಂ ಗತಿಮ್ |
ಯೋಗಧರ್ಮೋ ಹೃದಿ ಸದಾ ಪರಿವರ್ತತಿ ಭಾರತ || ೧-೨೪-೩೫
ಸ ತೇನೈವಾನುಬಂಧೇನ ಕದಾಚಿಲ್ಲಭತೇ ಶಮಮ್ |
ತತೋ ಯೋಗಗತಿಂ ಯಾತಿ ಶುದ್ಧಾಂ ತಾಂ ಭುವಿ ದುರ್ಲಭಾಮ್ || ೧-೨೪-೩೬
ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ
ಏವಮೇತತ್ಪುರಾ ಗೀತಂ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೇನ ಧೀಮತಾ |
ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಯ ಫಲಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಸೋಮಸ್ಯಾಪ್ಯಾಯನಾಯ ವೈ || ೧-೨೪-೩೭
ಸೋಮೋ ಹಿ ಭಗವಾಂದೇವೋ ಲೋಕಸ್ಯಾಪ್ಯಾಯನಂ ಪರಮ್ |
ವೃಷ್ಣಿವಂಶಪ್ರಸಂಗೇನ ತಸ್ಯ ವಂಶಂ ನಿಬೋಧ ಮೇ || ೧-೨೪-೩೮

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಖಿಲೇಷು ಹರಿವಂಶೇ ಹರಿವಂಶಪರ್ವಣಿ
ಪಿತೃಕಲ್ಪಸಮಾಪ್ತಿರ್ನಾಮ ಚತುರ್ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ